

**Nederlands
Handbal Verbond**

MASTERPLAN ARBITRAGE 2020-2024

DE TOEKOMSTVISIE VAN ARBITRAGE BINNEN DE HANDBALSPORT

ANNE WIL VAN TONGEREN
NEDERLANDS HANDBALVERBOND

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding.....	4
2.	Interne Analyse.....	5
2.1	Organisatiestructuur arbitrage binnen het bondsbureau.....	5
2.1.1	Werkgroep Scheidsrechters	5
2.1.2	Contactpersonen in de regio	5
2.1.3	Overige vrijwilligers	6
2.2	Competitiestructuur Handbal.....	6
2.3	De handbalscheidsrechters	7
2.3.1	De verschillende handbalscheidsrechters	7
2.3.2	Ontwikkelingen binnen het scheidsrechterskorps	8
2.3.3	Aantal scheidsrechters per kader	9
2.3.5	Doorstroom scheidsrechters naar hoger niveau.....	10
2.4	De leveringsplicht van scheidsrechters	10
2.5	Scheidsrechtersopleidingen	11
2.6	Arbitrage projecten van 2017-2020	12
2.6.1	Systemen Sportlink & AIS	12
2.6.2	Contact met scheidsrechters.....	13
2.6.3	Marketing & communicatie rondom arbitrage	13
2.6.4	Ondersteuning van verenigingen	13
3.	Situatieschets afgelopen seizoenen	14
3.1	Situatieschets seizoen 2019-2020	14
3.1.1	Wedstrijden op verenigingsnaam	14
3.1.2	Wedstrijden in de topcompetities.....	14
3.1.3	Koppels en solisten.....	15
3.2	Situatieschets seizoen 2020-2021	15
4.	Tevredenheidsanalyse scheidsrechters.....	16
4.1	Algehele tevredenheid en faciliteiten	16
4.2	Tevredenheid opleiding, begeleiding en beoordeling.....	17
4.2.1	Opleiding	17
4.2.2	Begeleiding	18
4.2.3	Beoordeling	18
4.3	Tevredenheid klimaat en imago binnen handbal.....	19
5.	Arbitrage Informatie Systeem	21
5.1	Gebruik van het Arbitrage Informatie Systeem	21
5.2	Teamtevredenheid	22

Masterplan Arbitrage 2020-2024

5.3	Beoordeling teams	24
5.4	Tevredenheid accommodatie.....	25
6.	Strategische lijnen en conclusies.....	27
7.	Missie, visie & doelstellingen	29
7.1	Missie & visie.....	29
7.2	Doelstellingen.....	29
8.	Producten en activiteiten	30
9.	Opleidingen	32
10.	Communicatie & PR.....	33
10.1	Project Klantreizen	33
10.2	Week van de Scheidsrechter	33
10.3	Nieuwsbrieven.....	33
10.4	Ideeën omtrent Communicatie & PR	33
11.	Planning.....	34
12.	Organisatie	36
12.1	Organisatie NHV Bonds bureau.....	36
12.2	Werkgroepen m.b.t. Arbitrage	36
12.3	Overige vrijwilligers	37
12.4	Systemen Sportlink en AIS.....	37
13.	Bijlagen	38

1. Aanleiding

In 2017 is er een projectgroep aangesteld om het integrale project Masterplan Arbitrage 2017-2020 binnen het NHV uit te voeren. Er zijn in de afgelopen jaren veel veranderingen doorgevoerd om de handbalsport en het NHV gereed te maken voor het heden en de toekomst met betrekking tot arbitrage. Het Masterplan Arbitrage heeft de focus liggen op het zaalhandbal.

De inzet van de projectgroep heeft de afgelopen drie jaar tot mooie resultaten geleid. Deze zullen in het volgende hoofdstuk dieper worden toegelicht. Ondanks de eerste stappen naar voldoende en goed opgeleide handbal scheidsrechters, is de gewenste situatie nog niet bereikt. De situatie van het seizoen 2019-2020 zal nader worden toegelicht om de problemen zichtbaar te maken.

De maatschappij is de afgelopen drie jaar verder veranderd en dat heeft invloed op het scheidsrechterskorps van het NHV en de sfeer op de sportvelden. Daarnaast wordt er gewerkt aan een competitiestructuur die beter inspeelt op de wensen en behoeften van verenigingen en leden van het NHV. Vanaf het seizoen 2020-2021 zal de competitie ingedeeld worden aan de hand van een nieuwe competitieboom. Een aantal hogere competities zullen uitgebreid worden in het aantal teams. Daarnaast zal er bij de dameskant een wijziging plaats vinden in het aantal hoofdklassen en eerste klassen. Het speelveld van het handbal en de competitie verandert en het arbitragebeleid zal mee moeten varen naar de toekomst van de handbalsport in Nederland.

Om de volgende stappen naar de toekomst te zetten, is het belangrijk om integraal binnen het NHV nieuwe plannen en verdere verbeteringen door te voeren. In dit masterplan wordt uitgelegd welke doelstellingen gesteld worden om de arbitrage binnen de handbalsport verder te ontwikkelen voor het heden en de toekomst. De projectgroep om het masterplan binnen het NHV als integraal project op te pakken, zal ten opzichte van het vorige masterplan een nieuw jasje krijgen. Daarnaast worden de huidige werkgroep en vrijwilligersfuncties beoordeeld en toekomstproof gemaakt.

2. Interne Analyse

2.1 Organisatiestructuur arbitrage binnen het bondsbureau

Arbitrage valt binnen de NHV organisatie onder de verantwoordelijkheid van de Manager Competitie en Arbitrage. Het team Competitie bestaat uit verschillende competitie-medewerkers, een medewerker arbitrage, een ambtelijk secretaris tuchtrecht en een ambtelijk secretaris licentiecommissie. De verantwoordelijkheid voor de gehele arbitrage binnen de handbalsport berust bij de medewerker arbitrage.

Sinds oktober 2019 is een nieuwe medewerker arbitrage aangesteld binnen het NHV. Tot en met seizoen 2018-2019 waren er twee personen betrokken bij de werkzaamheden omtrent arbitrage die onderling de taken verdeelden (landelijk en regionaal). Deze functies zijn sinds het seizoen 2019-2020 samengevoegd tot één functie.

De medewerker arbitrage is verantwoordelijk voor de planning, aanwijzing en wijzigingen van de aanwijzing van scheidsrechters, scheidsrechtercoaches en rapporteurs in de verschillende competities op het niveau wedstrijd sport. Verder draagt de medewerker arbitrage zorg voor een juiste afhandeling van alle administratieve processen op het gebied van scheidsrechters, scheidsrechters coaches en rapporteurs. Hieronder valt o.a. de bewaking van de levering van scheidsrechters in verband met de leveringsplicht door de verenigingen en het zorgdragen voor de registratie en codering van de beschikbare scheidsrechters in Sportlink. De medewerker arbitrage wordt ondersteund door meerdere vrijwilligers en is daarmee de verbindende factor tussen de werkorganisatie van het NHV en de vrijwilligers.

2.1.1 Werkgroep Scheidsrechters

De Werkgroep Scheidsrechters ondersteunt en geeft advies met betrekking tot arbitrage op wedstrijd sport niveau. De werkgroep bestaat momenteel uit vier personen. De Werkgroep Scheidsrechters heeft de verantwoordelijkheid tot het geven van advies over arbitrage binnen de wedstrijd sport en over (internationale) scheidsrechters en waarnemers. Daarnaast werkt deze samen met de afdeling Competitie en Arbitrage en de afdeling Opleidingen en geeft zij opleidingsadvies met betrekking tot arbitrage. Zij geeft adviezen die leiden tot een kwaliteitsverbetering van arbitrage.

De Werkgroep Scheidsrechters organiseert bijeenkomsten voor de scheidsrechters op het landelijke niveau (BNL, Eredivisie, Eerste Divisie en A-jeugd Divisie). Daarnaast bieden zij de scheidsrechterskoppels begeleiding in de persoonlijke ontwikkeling. Er zijn meerdere trajecten die aansluiten bij de verschillende niveaus en ontwikkelingsbehoeften van de scheidsrechters. De Werkgroep Scheidsrechters deelt de waarnemers op BNL wedstrijden en de landelijke rapporteurs in. Daarnaast voorziet zij het NHV van advies bij de indeling van scheidsrechters in de landelijke competities (BNL, Eredivisie, Eerste Divisie en A-jeugd Divisie).

De Werkgroep Scheidsrechters heeft in de afgelopen jaren een meer uitvoerende rol gekregen dan dat zij advies aan de NHV-organisatie heeft uitgebracht.

2.1.2 Contactpersonen in de regio

Binnen de regionale competities van de wedstrijd sport zijn er acht regio contactpersonen die ondersteuning verlenen bij het indelen van scheidsrechters en het contact in de regio onderhouden. Zij geven voornamelijk ondersteuning bij het invullen van wedstrijden in de regionale competities (Tweede Divisie en lager) van de wedstrijd sport. Daarnaast worden zij door de afdeling Opleidingen benaderd voor het indelen van beoordelaars voor de Proeve van Bekwaamheid voor cursisten van de bondsscheidsrechteropleiding.

In Noord-Holland is al meerdere jaren een pilot actief van een regionale Werkgroep Arbitrage. Deze werkgroep heeft eind 2019 een bijeenkomst voor verenigingen en scheidsrechters uit de regio georganiseerd. Daarnaast zorgt deze werkgroep voor het afnemen van de Proeve van Bekwaamheid van cursisten en begeleidt zij scheidsrechters die bezig zijn met de opleiding of hebben aangegeven zichzelf verder te willen ontwikkelen.

2.1.3 Overige vrijwilligers

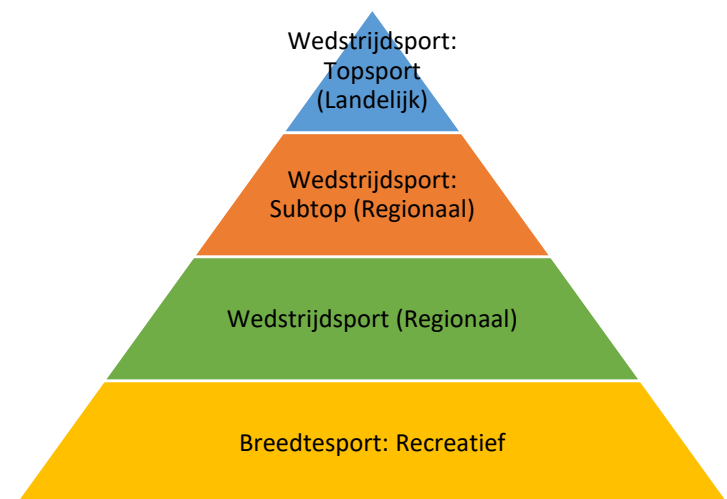
Bij de werkzaamheden rondom het Arbitrage Informatie Systeem (hierna: AIS) wordt de medewerker arbitrage ondersteund door een vrijwilliger. De analyses uit AIS worden door deze vrijwilliger gemaakt. De vrijwilliger heeft rechtstreeks contact met leden en verenigingen bij vraagstukken omtrent het gebruik van het AIS. De vrijwilliger is aanwezig bij de vergaderingen die door de verschillende bonden geïnitieerd worden ten behoeve van de onderlinge samenwerking en het doorvoeren van verbeteringen aan het systeem. AIS wordt verder toegelicht in hoofdstuk 5.

Het indelen van de rapporteurs op regionaal niveau (Tweede Divisie en lager) wordt gedaan door een vrijwilliger. De medewerker arbitrage dient een verzoek in, waarna de vrijwilliger op zoek gaat naar een geschikte wedstrijd en een rapporteur. De vrijwilliger heeft het contact met de rapporteurs en handelt samen met hen de zaken af. Het rapport wordt gedeeld met de medewerker arbitrage waarna de beoordeling van de rapporteur wordt overgenomen.

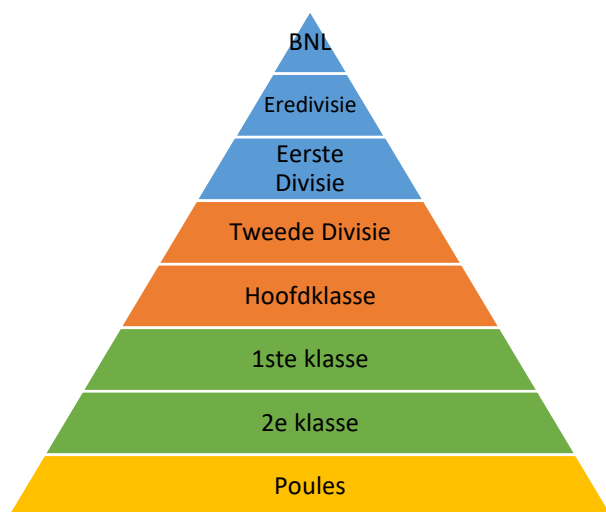
2.2 Competitiestructuur Handbal

Om een beeld te krijgen van de opbouw van de Handbalcompetities vanuit het NHV wordt de competitiestructuur in figuur 1 weergegeven. De gehele competitie kan ingedeeld worden in vier groepen waaronder een aantal klassen vallen. In figuur 2 worden de klassen per competitiegroep weergegeven voor senioren. Hetzelfde wordt in figuur 3 weergegeven voor de jeugd.

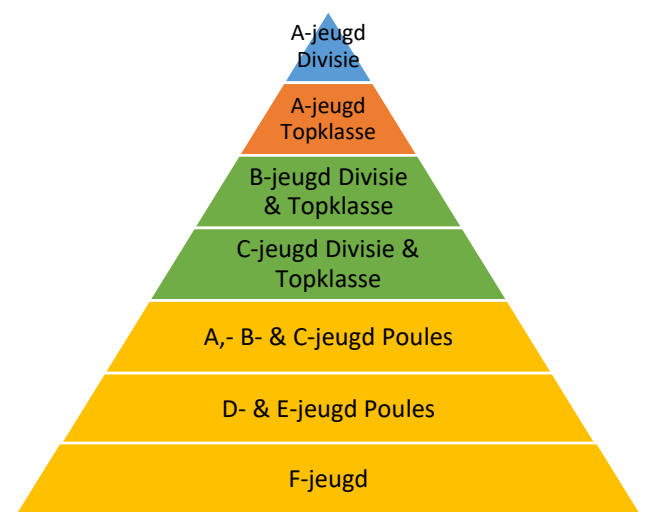
De wedstrijden die vallen onder de wedstrijd sport: Topsport (Landelijk) vallen in de huidige organisatiestructuur mede onder de verantwoordelijkheid van de Werkgroep Scheidsrechters.

Figuur 1 Competitieboom Handbalcompetitie

Figuur 2 Competitie Senioren

Figuur 3 Competitie Jeugd

Vanaf het seizoen 2020-2021 wordt een deel van de klassen uitgebreid in het aantal teams. De Eredivisie Dames gaat van 10 naar 12 teams. De Eredivisie Heren gaat van 12 naar 16 teams en spelen geen nacompetitie meer. Beide Eerste Divisies worden uitgebreid van 14 naar 16 teams. Hierdoor komen er meer wedstrijden in de wedstrijd sport landelijk. Daarnaast wordt er een extra hoofdklasse bij de dames toegevoegd. Hiermee breidt het aantal hoofdklassen uit van 5 naar 6 met een toename van 12 teams. Ook worden er een aantal teams in de 1ste klasse toegevoegd bij de dames. Bij de heren vinden er geen wijzingen plaats bij de subtop en regionale klassen in de wedstrijd sport.

2.3 De handbalscheidsrechters

De afgelopen jaren zijn er verschillende cijfers bijgehouden om de ontwikkelingen binnen het scheidsrechterskorps te volgen. Nadat er een beeld is geschetst van de verschillende scheidsrechters binnen de handbalsport, zullen de ontwikkelingen van de afgelopen jaren toegelicht worden.

2.3.1 De verschillende handbalscheidsrechters

Binnen de handbalsport wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende scheidsrechters en het niveau waarop zij wedstrijden leiden. In tabel 1 wordt weergegeven welke scheidsrechters er zijn, welke diploma's zij dienen te hebben en op welk niveau zij actief zijn. In 2017 is er een wijziging doorgevoerd in de leveringsplicht voor de wedstrijd sport, waardoor er nu twee soorten scheidsrechters in de wedstrijd sport actief zijn. Dit wordt later verder toegelicht.

Tabel 1 De verschillende handbalscheidsrechters; opleiding en niveau

Scheidsrechter	Diploma	Niveau
Spelleider	Spelleider	Wedstrijden in de breedtesport bij de eigen vereniging; F-jeugd.
Jeugdscheidsrechter	Jeugdscheidsrechter	Wedstrijden in de breedtesport bij de eigen vereniging; D- en E-jeugd.
Verenigingsscheidsrechter (VS)	Verenigingsscheidsrechter 2	Wedstrijden in de breedtesport bij de eigen vereniging; A-, B- en C-jeugd en senioren.
Verenigingsbondsscheidsrechter (VBS)	Bondsscheidsrechter 3 Jonge Scheidsrechters Opleiding	Wedstrijden in de wedstrijd sport; A-, B- en C-jeugd en senioren. <i>Deze scheidsrechters worden door de vereniging ingedeeld op wedstrijden die op verenigingsnaam worden aangewezen. Dit zijn wedstrijden in de lagere klassen binnen de wedstrijd sport (hoofdzakelijk 2^e klasse).</i>
NHV Bondsscheidsrechter (BS)	Bondsscheidsrechter 3 Jonge Scheidsrechters Opleiding Bondsscheidsrechter 4 (hoogste niveau competitie)	Wedstrijden in de wedstrijd sport; A-, B- en C-jeugd en senioren. <i>Deze scheidsrechters worden door het NHV bondsbureau ingedeeld op wedstrijden.</i>

De scheidsrechters die wedstrijden leiden als NHV Bondsscheidsrechter worden in kaders ingedeeld. Het kader waarin zij ingedeeld staan, bepaald het niveau van de wedstrijden die zij leiden. In het seizoen 2019-2020 liepen de kaders van A tot en met G. Daarnaast bestaan nog de Scheidsrechters in Opleiding (SIO) en de reserve scheidsrechters. De kaders worden in paragraaf 2.3.3 verder toegelicht.

De scheidsrechters die wedstrijden leiden als Verenigingsbondsscheidsrechter worden niet in kaders ingedeeld. Zij zijn actief in de laagste klassen van de wedstrijd sport.

Masterplan Arbitrage 2020-2024

Naast de scheidsrechters zijn er nog andere personen actief rondom de arbitrage bij verschillende wedstrijden binnen de wedstrijdssport, zowel landelijk als regionaal. Deze personen ondersteunen, begeleiden of beoordelen de scheidsrechters. De verschillende functies worden toegelicht in tabel 2.

Tabel 2 De verschillende ondersteunende arbitragefuncties bij wedstrijden

Funcienaam	Functie	Diploma	Niveau
Waarnemer	Een waarnemer wordt ingezet om de scheidsrechters te ontlasten dan wel te ondersteunen bij wedstrijden met een meer dan gemiddelde druk.	Bondsrapporteur 4, (ex-) scheidsrechter landelijke wedstrijden	Waarnemers kunnen worden ingezet bij alle landelijke wedstrijden. Zij werden in het seizoen 2019-2020 voornamelijk ingezet bij wedstrijden in de BNL.
Rapporteur	De Rapporteur beoordeelt een scheidsrechter of een koppel tijdens een wedstrijd en voorziet hen van ontwikkelpunten en feedback. De rapportage wordt gebruikt bij de inschaling van de scheidsrechter op niveau.	Landelijk: Handbal Rapporteur 4, ervaring als scheidsrechter op landelijk niveau Regionaal: Handbal Rapporteur 3, ervaring als scheidsrechter op niveau van rapportage	Er wordt onderscheid gemaakt tussen Landelijke en Regionale rapporteurs. Landelijke Rapporteurs beoordelen scheidsrechters uit het A- t/m C-kader. De Regionale Rapporteurs beoordelen scheidsrechters van het D- t/m G-kader.
Scheidsrechters-coach	De scheidsrechterscoach bespreekt praktijksituaties en helpt de scheidsrechter bij het reflecteren van zijn gedrag. Het is een coachtraject voor de lange termijn voor scheidsrechters die een opleiding hebben afgerond.	Scheidsrechterscoach	De scheidsrechterscoach wordt in overleg toegewezen aan een scheidsrechter of koppel. Tevens kunnen zij een actieve rol spelen in het stimuleren en door ontwikkelen van verenigingsscheidsrechters.
Praktijkbegeleider	De praktijkbegeleider begeleidt een scheidsrechter of koppel tijdens de opleiding tot (bonds)scheidsrechter en voorziet hen van feedback en bespreekt praktijksituaties.	Scheidsrechters diploma (minimaal 1 niveau hoger dan cursist) en aantekening voor Praktijkbegeleider	De praktijkbegeleider is in de meeste gevallen een ervaren scheidsrechter van de eigen vereniging die de cursist begeleidt tijdens het opleidingstraject. In sommige gevallen wordt een praktijkbegeleider aan een cursist gekoppeld door het bondsbureau.
Beoordelaar PvB	De PvB-beoordelaar is aanwezig bij een wedstrijd van een cursist. Naar aanleiding van deze wedstrijd geeft hij/zij een oordeel over het optreden van de cursist en bepaalt of deze geslaagd is voor de desbetreffende opleiding.	Het is momenteel onbekend welke eisen er gesteld worden aan een beoordelaar.	Een PvB-beoordelaar wordt aangevraagd door het bondsbureau. De regionale vrijwilligers gaan op zoek naar een beoordelaar die beschikbaar is.

2.3.2 Ontwikkelingen binnen het scheidsrechterskorps

Een doelstelling in het Masterplan Arbitrage 2017-2020 was om 75 handballers onder de 25 jaar op te leiden tot bondsscheidsrechter. In tabel 3 is het aantal scheidsrechters per leeftijdscategorie zichtbaar. In het seizoen 2017-2018 waren er 40 (verenigings)bondsscheidsrechters jonger dan 25 jaar. Dit aantal groeide naar 162 in het seizoen 2019-2020. Hiermee is de doelstelling uit de

Masterplan Arbitrage 2020-2024

arbitragemonitor 2017-2020 behaald met een aantal van 122 opgeleide handballers onder de 25 jaar. In bijlage 1 is meer leeftijdsinformatie te vinden over de scheidsrechters.

Tabel 3 Leeftijdsverdeling scheidsrechters

	2017-2018				2018-2019				2019-2020			
	BS	VBS	VS	totaal	BS	VBS	VS	totaal	BS	VBS	VS	totaal
15-25 jaar	29	11	94	134	42	72	85	199	55	107	99	261
25-40 jaar	104	66	226	396	115	167	215	396	93	188	148	429
40-65 jaar	322	60	273	655	336	206	240	782	297	292	183	772
65-75 jaar	96	5	57	158	108	23	53	184	109	48	38	195
Boven 75 jaar	14	1	5	20	17	3	10	30	25	6	10	41
Totaal	565	143	655	1363	618	471	603	1692	579	641	478	1698

Naast de verhouding van de leeftijd onder scheidsrechters is er ook gekeken naar de verhouding tussen mannen en vrouwen bij de scheidsrechters. Er is in het vorige masterplan geen doelstelling gesteld met betrekking tot de verdeling scheidsrechters per geslacht. In tabel 4 zijn de ontwikkelingen van de afgelopen seizoenen zichtbaar.

Tabel 4 Verhouding geslacht scheidsrechters

	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
BS	482	83	565	511	107	618	463	116	579
VBS	67	76	143	270	201	471	399	242	641
VS	347	308	655	288	315	603	223	255	478
Totaal	896	467	1363	1069	623	1692	1085	613	1698

2.3.3 Aantal scheidsrechters per kader

Bij de indeling van scheidsrechters wordt gekeken naar het kader waarin de scheidsrechters zijn ingedeeld. Aan de hand van dit kader wordt bepaald op welk niveau de scheidsrechter actief is binnen de wedstrijd sport. Het kader start bij de A en eindigt bij de G. In de tabellen in bijlage 2 wordt weergegeven welke wedstrijden gekoppeld zijn aan het kaderniveau van de scheidsrechter.

In tabel 5 wordt weergegeven hoeveel scheidsrechters en eventueel koppels er actief waren in het seizoen 2019-2020 per kaderniveau. Vanaf het niveau EK / EKD wordt niet weergegeven hoeveel koppels er actief zijn. Er zijn namelijk meerdere scheidsrechters in deze categorieën die wisselende koppelpartners hebben.

Tabel 5 Aantal scheidsrechters per kader

Kader	Scheidsrechters	Aantal koppels
A	16	8
B	23	11 (1 x trio)
C	34	17
D Plus	15	7 (1x trio)
D	44	22
DD	22	11
EK / EKD	103	
ES / ES Solo	44	
E / E Solo / ED	100	
F / F Solo / FD	120	
G / G Solo	29	
SIO	27	

In het seizoen 2018-2019 is er een project uitgevoerd om meer scheidsrechters vanuit de 1^e en 2^e klasse te laten koppelfluiten. Dit project heeft tien nieuwe koppels opgeleverd.

2.3.5 Doorstroom scheidsrechters naar hoger niveau

Er is een promotie-degradatie regeling voor scheidsrechters opgesteld. Dit om een beeld te schetsen waaraan een scheidsrechter dient te voldoen om door te kunnen stromen naar een hoger niveau of te dalen naar een lager niveau. In het seizoen 2019-2020 zijn er een aantal koppels doorgeschoven vanuit de Jonge Scheidsrechters Opleiding naar de groep met topscheidsrechters.

Binnen de regio competities zijn er weinig verschuivingen van koppels of solo scheidsrechters geweest. Een aantal is een stapje hoger ingedeeld dan voorheen, maar dit gaat maar om een handjevol scheidsrechters. Het beleid sluit momenteel niet aan bij de ambitie om meer scheidsrechters door te laten stromen naar de hogere competities binnen de wedstrijd sport.

Het aantal gerapporteerde wedstrijden in de wedstrijd sport tot en met de Tweede Divisie is van de afgelopen seizoenen in kaart gebracht. In tabel 6 worden de aantallen weergegeven. Sinds het seizoen 2014-2015 is het aantal desastreus gedaald. In het seizoen 2019-2020 zijn er maar 12 scheidsrechters of koppels gerapporteerd tijdens een wedstrijd. Een reden hiervoor is dat er momenteel specifiek gekeken wordt welke koppels beoordeeld gaan worden, om hiermee kosten te besparen. Doordat er weinig rapportages worden afgenomen, is het lastig in te schatten of scheidsrechters geschikt zijn voor een hoger niveau dan waar zij momenteel actief zijn.

Tabel 6 Cijfers Rapportage van wedstrijden

Seizoen	Aantal wedstrijden
2014-2015	201
2015-2016	36
2016-2017	5
2017-2018	14
2018-2019	24
2019-2020	12

2.4 De leveringsplicht van scheidsrechters

Een doelstelling uit het Masterplan Arbitrage 2017-2020 was om een vernieuwde leveringsplicht in te voeren. Vanaf 2017 hebben alle teams in de wedstrijd sport een leveringsplicht voor scheidsrechters in de nieuwe vorm. Voor ieder team in de wedstrijd sport heeft de vereniging de verantwoordelijkheid om minimaal 10 wedstrijden te leiden. De verenigingen hebben twee mogelijkheden om invulling te geven aan de wedstrijden die geleid moeten worden:

- 1) Het leveren van een scheidsrechter die zich conformeert aan het leiden van minimaal 10 wedstrijden. Dit zijn de NHV Bondsscheidsrechters.
- 2) Er worden 10 wedstrijden gedurende het seizoen op verenigingsnaam ingedeeld. De vereniging krijgt dan de verantwoordelijkheid te zorgen dat de juist gekwalificeerde scheidsrechter aanwezig is. Zij kunnen twee soorten scheidsrechters benaderen om deze wedstrijden te leiden:
  - a) NHV Bondsscheidsrechters. Deze scheidsrechters worden op wedstrijd ingedeeld door de medewerker Arbitrage. Zij kunnen, wanneer zij nog niet ingedeeld zijn, een vereniging helpen door ook wedstrijden op verenigingsnaam te leiden. De wedstrijden op verenigingsnaam die geleid worden door een NHV Bondsscheidsrechter tellen niet mee voor de tien wedstrijden waar zij zich aan conformeren.
  - b) Verenigingsbondsscheidsrechters. Deze scheidsrechters worden niet ingedeeld door de medewerker arbitrage, maar hebben wel de juiste papieren om wedstrijden in de wedstrijd sport te leiden. Deze scheidsrechters kunnen worden ingedeeld op wedstrijden op verenigingsnaam.

Sinds het seizoen 2018-2019 geldt de leveringsplicht ook voor de veldcompetitie. De veldwedstrijden worden los van de zaalwedstrijden geteld. Voor ieder team in de wedstrijd sport veldcompetitie krijgt

de vereniging de verantwoordelijkheid om minimaal 7 wedstrijden te leiden. De invulling van de wedstrijden kan op dezelfde manieren als bij de zaalwedstrijden plaatsvinden.

In tabel 7 zijn de ontwikkelingen die betrekking hebben op de leveringsplicht zichtbaar gemaakt. Het aantal verenigingen dat voldoet aan de leveringsplicht is sterk toegenomen. In het seizoen 2016-2017 voldeed 42% van de verenigingen aan de leveringsplicht. Dit steeg in het seizoen 2019-2020 naar 61% van de verenigingen, met een aantal van 172 verenigingen. De doelstelling uit het Masterplan Arbitrage 2017-2020 is dat 200 vereniging aan het begin van het seizoen 2020-2021 voldoen aan de leveringsplicht. Het aantal verenigingen dat voldoet aan de leveringsplicht is in de afgelopen seizoenen flink gestegen, maar de doelstelling is niet behaald.

Tabel 7 Cijfers m.b.t. de leveringsplicht en geregistreerde scheidsrechters

	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021*
Aantal teams in de wedstrijd sport	738	772	775	750	729
Aantal verenigingen in de wedstrijd sport	288	286	282	282	271
Aantal verenigingen met een tekort voor de leveringsplicht	166	159	131	110	94
Aantal verenigingen dat voldoet aan de leveringsplicht	122	127	151	172	177
Aantal scheidsrechters leveringsplicht	600	493	543	564	611
Aantal scheidsrechters extra leveringsplicht	-	61	61	77	91
Vrije scheidsrechters	-	72	75		18
Aantal scheidsrechters tekort leveringsplicht	-	340	292	258	207
Aantal NHV bondsscheidsrechters	600	565	618	579	629
Aantal verenigingsbondsscheidsrechters	-	143	471	641	515**
Aantal verenigings scheidsrechters	367	655	603	478	491

* De cijfers van het seizoen 2020-2021 hebben als peildatum 1-10-2020. Normaliter vinden er gedurende het seizoen nog kleine wijzigingen plaats.

** Aan het begin van het seizoen 2020-2021 is de lijst met verenigingsbondsscheidsrechters opgeschoond. Alle afgemelde leden zijn daarmee uit de lijst gehaald.

Ook voor het aantal NHV Bondsscheidsrechters dat geregistreerd wordt is een doelstelling opgesteld in het vorige masterplan. De doelstelling was om aan het begin van het seizoen 2020-2021 het aantal geregistreerde NHV Bondsscheidsrechters op 700 te hebben. Uit tabel 7 blijkt dat het aantal geregistreerde NHV Bondsscheidsrechters de afgelopen jaren rond de 600 gefluctueerd heeft. Het aantal geregistreerde verenigingsbondsscheidsrechters is wel fors toegenomen. De doelstelling van 700 geregistreerde NHV Bondsscheidsrechters is niet behaald.

2.5 Scheidsrechtersopleidingen

Er zijn verschillende opleidingen voor scheidsrechters om wedstrijden op verschillende niveaus te leiden. In het begin van dit hoofdstuk staan de verschillende scheidsrechters omschreven en wordt aangegeven welk diploma men behaald met welke opleiding en voor welk niveau deze geschikt is. Naast de opleidingen is er het spelregelbewijs. Het spelregelbewijs is ingevoerd om de spelregelkennis van iedereen die direct bij wedstrijden betrokken is te verhogen. Sinds 1 juli 2015 is het spelregelbewijs verplicht voor iedereen die de leeftijd bereikt van 17 jaar (A-jeugd leeftijdscategorie) en voor iedereen die de rol van coach vervult bij een C-jeugd team of hoger. Daarnaast moet je in het bezit zijn van een spelregelbewijs als je een opleiding wilt gaan volgen tot scheidsrechter, trainer/coach, rapporteur of praktijkbegeleider.

Een doelstelling uit het Masterplan Arbitrage 2017-2020 was om de frequentie van het aanbod van opleidingen te verhogen. Het verhogen van de frequentie zou er in moeten resulteren dat meer scheidsrechters een opleiding afronden. In tabel 8 is inzichtelijk gemaakt hoeveel scheidsrechters een opleiding hebben afgerond vanaf het seizoen 2013-2014 tot en met het seizoen 2019-2020. Er zijn in de afgelopen seizoenen geen bijscholingen voor scheidsrechters georganiseerd.

Tabel 8 Cijfers opleiding van scheidsrechters

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Spelregelbewijs	259	3782	2438	1403	2661	2940	1331
Jeugdscheidsrechter	235	248	446	574	900	517	404
Verenigingsscheidsrechter	20	119	145	130	103	163	80
Bondsscheidsrechter 3 (BS3)*	44	27	20	11	71	55	30
Nog in opleiding tot BS3	-	-	-	-	101	-	108
Bondsscheidsrechter 4 (BS4)	-	-	-	31	18	2	**

* Deelnemers aan de Jonge Scheidsrechters opleiding ontvangen een BS3 diploma. Zij worden dus in het totaal meegenomen van deze diploma's.

** Vanwege het Corona-virus hebben de BS4 cursisten geen examen afgelegd. Zij zullen dit examen afleggen aan het begin van seizoen 2020-2021.

Het is al meerdere jaren een wens om een licentiebeleid voor scheidsrechters in te voeren. Dit beleid is tot op heden niet ingevoerd. Reden hiervoor is onder andere dat er momenteel nog geen bijscholingen georganiseerd worden voor scheidsrechters. Hierdoor kan deze groep nog geen licentiepunten behalen en is het dus nog niet mogelijk om het licentiebeleid in te voeren.

De scheidsrechtersopleidingen zouden in de afgelopen jaren verdere verbetering krijgen en de kennis van de scheidsrechter zou structureel up to date gehouden worden. De afgelopen twee jaar zijn de eerste stappen gezet naar een structurele verbetering in de opleidingen. De afdeling opleidingen binnen het NHV heeft een beleidsplan ontwikkeld om deze verbetering de komende jaren verder door te voeren. De opleidingen zullen allemaal vernieuwd worden en grotendeels online aangeboden gaan worden. De ontwikkelingen binnen de opleidingen en het tijdsplan dat is uitgezet, zullen meegenomen worden in het Masterplan Arbitrage 2020-2024. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 9.

2.6 Arbitrage projecten van 2017-2020

In het Masterplan Arbitrage zijn een aantal projecten en producten benoemd waarmee de doelstellingen bereikt zouden worden. Per project of product wordt bekeken of deze in de afgelopen drie seizoenen zijn ontwikkeld en ingezet.

2.6.1 Systemen Sportlink & AIS

Sportlink wordt gebruikt bij de aanstelling van de scheidsrechters. Er zijn de afgelopen jaren verbeteringen doorgevoerd in het gebruik van Sportlink. Echter, er zijn nog een aantal functionaliteiten die de aanstelling zouden vergemakkelijken, maar tot op heden niet functioneel zijn in Sportlink. Hiervoor zijn al meerdere verzoeken bij Sportlink gedaan.

Naast Sportlink wordt er sinds het seizoen 2018-2019 ook gewerkt met AIS. Dit systeem wordt verder toegelicht in hoofdstuk 5.

2.6.2 Contact met scheidsrechters

Er is veel persoonlijk contact met scheidsrechters door de medewerker arbitrage. Daarnaast hebben de regio contact personen veel contact met de scheidsrechters die actief zijn in de lagere klassen. De Werkgroep Scheidsrechters onderhoudt contacten met de topscheidsrechters en organiseert verschillende bijeenkomsten.

Om meer inzicht te krijgen in de reden dat scheidsrechters stoppen, wordt hen tegenwoordig bij afmelding naar de deze reden gevraagd. Daarnaast ontvangen zijn vanuit het NHV een bedankje voor de jaren dat zij actief zijn geweest.

2.6.3 Marketing & communicatie rondom arbitrage

Een communicatieplan was onderdeel van het Masterplan Arbitrage 2017-2020. Het plan is de afgelopen seizoenen nauwelijks uitgevoerd. Eind 2019 is er een eerste stap gezet in het opstellen en uitvoeren van een communicatieplan voor meer contact met de scheidsrechters. Vanaf januari 2020 ontvangen de bondsscheidsrechters (kader D t/m G & SIO) een nieuwsbrief met de laatste nieuwtjes, informatie over spelregels en aanmelding voor toernooien. In dit masterplan zal er een nieuw communicatieplan opgesteld worden. Hier zal later verder op ingegaan worden.

De website is de laatste jaren volledig vernieuwd en de informatie voor scheidsrechters is up to date gebracht. Dit zal ook de komende seizoenen een lopend proces blijven, daar informatie altijd vernieuwd zal worden.

In het Masterplan Arbitrage 2017-2020 is de wens uitgesproken om een online platform voor scheidsrechters te ontwikkelen en een wervingspakket voor verenigingen samen te stellen. Beide projecten zijn niet uitgevoerd.

2.6.4 Ondersteuning van verenigingen

Er is een handleiding gemaakt voor het opstellen van een Verenigingsbeleidsplan Arbitrage. Alle verenigingen zijn hiervan op de hoogte gebracht en kunnen het voorbeeld op de website vinden. Wanneer het nodig bleek, is er meegedacht bij de ontwikkeling en uitvoering van het Verenigingsbeleidsplan.

Alle verenigingen hebben meerdere keren het verzoek gekregen om de scheidsrechters contactpersoon op te geven in Sportlink. Door een contactpersoon aan te stellen op het gebied van arbitrage kan het NHV gericht informatie delen. Nog niet alle verenigingen hebben een scheidsrechters contactpersoon ingevoerd. Momenteel heeft 51,9% van alle verenigingen een scheidsrechters contactpersoon opgegeven. Hierbij zijn ook de verenigingen meegenomen die niet uitkomen in de wedstrijdsport.

3. Situatieschets afgelopen seizoenen

Om een duidelijk beeld te geven van de huidige situatie rondom arbitrage zal er van de afgelopen twee seizoenen een situatieschets gegeven worden.

3.1 Situatieschets seizoen 2019-2020

De aanwijzing van wedstrijden in het seizoen 2019-2020 is over het algemeen goed verlopen. Er zijn twee groepen wedstrijden die de komende periode meer aandacht verdienen. De wedstrijden die op verenigingsnaam worden aangewezen aan verenigingen die niet voldoen aan de leveringsplicht blijven een zorgenkindje. Daarnaast zullen er koppels moeten doorgroeien naar het niveau van de topwedstrijden. In de lagere klassen zijn er voldoende solisten om wedstrijden grotendeels op te vangen, maar in de hogere klassen zijn er regelmatig te weinig koppels.

3.1.1 Wedstrijden op verenigingsnaam

Zoals in paragraaf 2.4 al zichtbaar werd, voldeden 110 verenigingen in het seizoen 2019-2020 niet aan de leveringsplicht. Hiermee was er een tekort van 258 geregistreerde scheidsrechters bij de verenigingen. Door deze tekorten zouden er gedurende het seizoen 2.580 wedstrijden op verenigingsnaam ingedeeld moeten worden. Dat zijn gemiddeld 130 wedstrijden per speelweekend.

Vanwege het Corona-virus is het seizoen 2019-2020 niet volledig gespeeld en zijn de laatste rondes van wedstrijden niet doorgedaan. Uiteindelijk duurde het seizoen tot en met het weekend van 7 en 8 maart 2020. In de verschillende regio's moesten nog 2 of 3 speelrondes gespeeld worden.

In het seizoen zijn er uiteindelijk tot en met het weekend van 7 en 8 maart 1342 wedstrijden op verenigingsnaam aangewezen door de medewerker arbitrage. Er zijn bijna 200 boetes aan verenigingen opgelegd voor het niet invullen van wedstrijden op verenigingsnaam. Dit komt er op neer dat gemiddeld per weekend zo'n 10 wedstrijden niet ingevuld konden worden door een vereniging. Voor deze wedstrijden is een noodoplossing gezocht, door een andere scheidsrechter last minute te benaderen om de wedstrijd te leiden.

Het is een aantal keer voorgekomen dat er vanuit het NHV geen scheidsrechter beschikbaar was om een wedstrijd in de 2^e klasse van de wedstrijdssport te leiden. Deze wedstrijden zijn teruggegeven aan de thuis spelende vereniging met het verzoek om een scheidsrechter aan te stellen.

3.1.2 Wedstrijden in de topcompetities

Er is een overzicht beschikbaar van de landelijke wedstrijden die tot en met 14 februari gepland stonden. Uit dit overzicht kan gehaald worden dat alle BNL wedstrijden geleid zijn door Nederlandse of Belgische koppels die geschikt zijn bevonden voor deze wedstrijd. Zij vallen onder het zogenoemde A-kader van de scheidsrechters.

Als de cijfers van de Eredivisie, dames en heren samen, bekeken worden wordt zichtbaar dat er in de periode tot 14 februari 4 wedstrijden zijn geleid door een koppel dat niet geschikt is bevonden voor deze wedstrijden. Deze koppels behoren tot het C-kader, terwijl wedstrijden in de Eredivisie geleid worden door het A- en B-kader. Daarnaast zijn er 5 wedstrijden gedurende het seizoen geleid door een solist. Normaliter moet een wedstrijd op dit niveau geleid worden door een koppel.

In de Eerste Divisie leiden normaal B- en C-kader koppels de wedstrijden. Om opengevallen wedstrijden op te vangen is er een D-Plus kader in het leven geroepen. Dit zijn koppels die op oproepbasis ingedeeld kunnen worden op wedstrijden in de Eerste Divisie, bij voorkeur op dameswedstrijden. Tot en met 14 februari zijn 45 wedstrijden in de Eerste Divisie geleid door koppels

uit het D-Plus kader of eventueel lager gekwalificeerde koppels. Daarnaast zijn er 3 wedstrijden geleid door solisten.

Voor de A-jeugd Divisie zijn verschillende scheidsrechters bevoegd om wedstrijden te leiden. Op de wedstrijden tussen de hoogst genoteerde teams wordt een A-kader koppel ingezet, mits beschikbaar. Daarnaast worden de wedstrijden geleid door het B- en het C-kader. Omdat er het afgelopen seizoen niet genoeg koppels beschikbaar waren in deze kaders, hebben ook lager gekwalificeerde koppels de wedstrijden geleid. Er is vastgesteld dat koppels die in de Tweede Divisie wedstrijden leiden (D- en DD-kader) ook wedstrijden kunnen leiden in de A-jeugd Divisie. Uiteindelijk gaat het hierbij om 134 wedstrijden, op een totaal van 248 wedstrijden in de A-jeugd Divisie.

Als de cijfers van de Eerste Divisie en A-jeugd Divisie bij elkaar gelegd worden, wordt zichtbaar dat 179 wedstrijden in deze competities geleid zijn door koppels die niet behoren tot de topkoppels binnen de handbalsport. Er moeten structurele aanpassingen komen in het beleid om het tekort aan scheidsrechters te verlagen en de kwaliteit van scheidsrechters te verhogen.

3.1.3 Koppels en solisten

Bij voorkeur worden op wedstrijden vanaf de hoofdklasse en hoger koppels ingedeeld. Daarnaast heeft dit ook de voorkeur voor in ieder geval de A-jeugd Divisie en in het ideale geval voor de A-jeugd topklasse. Het afgelopen seizoen zijn er onvoldoende koppels geweest om alle wedstrijden te bemensen met een koppel. Er is daarom gekozen om de wedstrijden van de A-jeugd topklasse en sommige wedstrijden van de Hoofdklasse Dames te laten leiden door een solist. Dit heeft niet de voorkeur, maar is een oplossing voor het tekort aan koppels.

Om alle wedstrijden op termijn te laten leiden door koppels zullen er nieuwe koppels gevormd moeten worden. Er zijn relatief gezien meer solisten actief, die wellicht voldoende niveau hebben om met een andere solist een koppel te gaan vormen in de hoofdklasse of hoger.

3.2 Situatieschets seizoen 2020-2021

Het seizoen 2020-2021 ging voortvarend van start met de eerste wedstrijden. Helaas kwam door het Corona-virus de competitie vanaf halverwege oktober volledig stil te liggen. Het is daarom niet mogelijk om een situatieschets van dit seizoen te maken en de ontwikkelingen omtrent de aanmelding en indeling van scheidsrechters te vergelijken met voorgaande seizoenen.

4. Tevredenheidsanalyse scheidsrechters

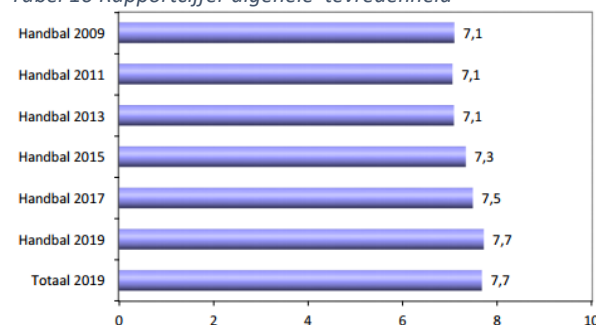
Bij het maken van een tevredenheid analyse van de scheidsrechter over de huidige situatie worden verschillende aspecten bekeken. Om te beoordelen of de gestelde doelstellingen uit het Masterplan Arbitrage 2017-2020 zijn behaald, wordt er gebruik gemaakt van de Arbitragemonitor. Iedere twee jaar wordt er een onderzoek uitgevoerd onder scheidsrechters van verschillende bonden. Voor het NHV geldt dat er 382 personen hebben deelgenomen (17,9%). De behaalde respons is redelijk, zodat de onderzoeksresultaten betrouwbaar zijn. In juni 2019 zijn de resultaten van dit onderzoek in de Arbitragemonitor 2019 gepubliceerd. De resultaten uit dit onderzoek worden in dit hoofdstuk verder toegelicht. De rapportcijfers zijn het gemiddelde van de scores die de deelnemende scheidsrechters aan het onderwerp geven. Het totaal cijfer in de tabellen staat voor het gemiddelde van alle deelnemende scheidsrechters van de verschillende bonden.

De cijfers in de Arbitragemonitor worden op twee manieren weergegeven. Er wordt gewerkt met een rapportcijfer op een schaal van 1 tot 10. Daarnaast wordt er ook gebruik gemaakt van een vierpunt-schaal. Hierbij is de betekenis van het gemiddelde als volgt opgebouwd: Waarde 1: Slecht. Waarde 2: Matig. Waarde 3: Redelijk. Waarde 4: Goed. Hierbij is de optie "Geen mening" niet meegenomen in de berekening.

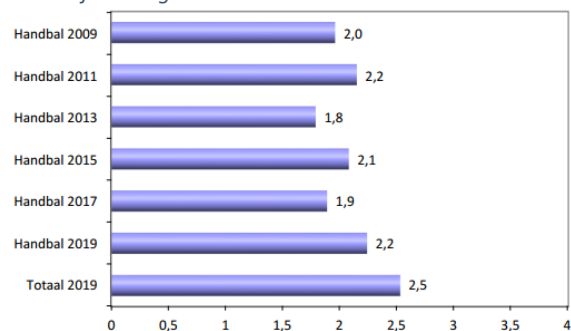
4.1 Algehele tevredenheid en faciliteiten

In de Arbitragemonitor wordt, voordat op alle punten dieper wordt ingegaan, eerst gekeken naar de algehele tevredenheid van de scheidsrechters. In tabel 10 is te zien dat de algehele tevredenheid in de afgelopen tien jaar is gestegen van een 7,1 in 2009 naar een 7,7 in 2019.

Tabel 10 Rapportcijfer algehele tevredenheid

Tabel 9 Wat vindt u van de regeling voor wedstrijd kleding?

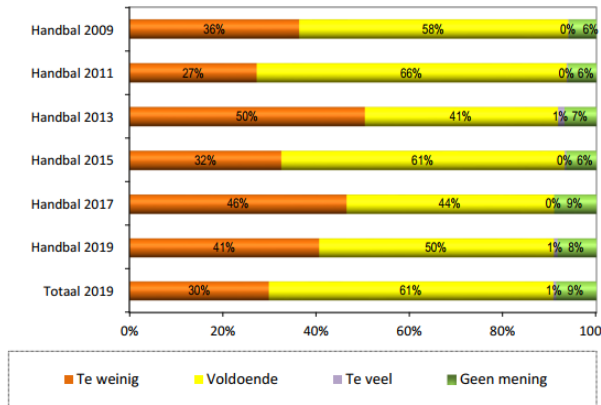

In de arbitragemonitor is ook gevraagd naar bepaalde faciliteiten die belangrijk zijn voor scheidsrechters. Eén van de onderdelen die hierin naar voren kwam is de regeling voor wedstrijd kleding (tabel 9). De scheidsrechters gaven de regeling een 2,2 op een schaal van 4. Aan het begin van het seizoen 2019-2020 hebben alle scheidsrechters een code ontvangen waarmee zij gratis een kledingset konden bestellen.

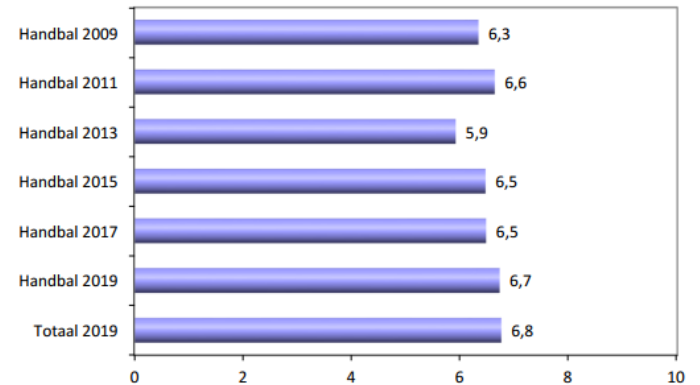
In het Masterplan Arbitrage van 2017-2020 staat als doelstelling om de informatievoorziening voor scheidsrechters te gaan verbeteren. Er wordt beschreven dat er een communicatieplan gaat komen om deze doelstelling te behalen. Uit de arbitragemonitor van 2019 blijkt dat het rapportcijfer sinds 2017 heel licht is toegenomen naar een 6,7. Het blijkt wel dat een grotere groep tevreden is over de hoeveelheid informatie. Er is een stijging te zien van 44% in 2017 naar 50% in 2019. Zie de gegevens in tabel 11 en tabel 12.

Tabel 11 Vindt u dat u voldoende wordt geïnformeerd?

Tabel 12 Rapportcijfer huidige informatievoorziening

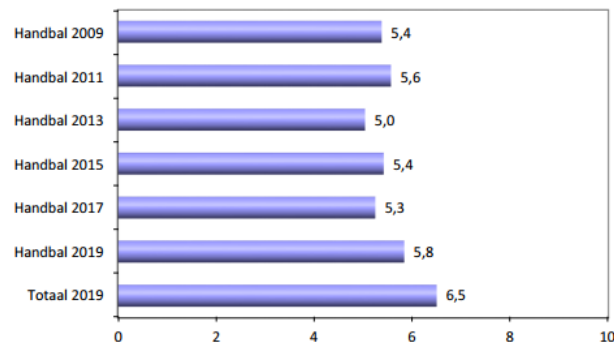
4.2 Tevredenheid opleiding, begeleiding en beoordeling

In deze paragraaf zullen we de tevredenheid op het gebied van opleiding, begeleiding en rapportage van de afgelopen drie seizoenen toelichten.

4.2.1 Opleiding

In het Masterplan Arbitrage 2017-2020 is de doelstelling gesteld om het rapportcijfer voor opleidingen te verhogen van een 5,3 (meting arbitragemonitor 2017) naar een 6,5 in 2021. In tabel 13 wordt zichtbaar dat het rapportcijfer voor opleidingen in 2019 een 5,8 was.

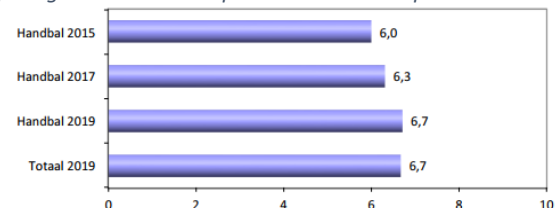
Tabel 13 Rapportcijfer opleidingen

In bijlage 3 zijn twee tabellen opgenomen die betrekking hebben op de tevredenheid van deelnemende scheidsrechter over de opleidingen die het NHV organiseert. De reguliere opleiding werd in 2017 beoordeeld met 2,7 van de 4 punten. De tevredenheid is gestegen naar een 3,0 bij de meting in 2019. Voor de aanvullende cursussen, applicaties en trainingen gaven de scheidsrechters in 2017 een beoordeling van 2,4 van de 4 punten. Dit steeg naar 2,6 in 2019.

Uit de arbitragemonitor van 2019 blijkt dat de spelregelkennis van de sporters binnen het handbal nog niet optimaal is. Scheidsrechters geven de sporters een rapportcijfer 6,7 voor hun spelregelkennis. Ten opzicht van voorgaande jaren is dit wel een lichte stijging.

Tabel 14 Wat geeft u als rapportcijfer voor de spelregelkennis van de sporters binnen uw sport?

Sinds 2013 is er bij de verschillende sportbonden meer aandacht voor de mentale weerbaarheid van scheidsrechters. In de arbitrage monitor is gevraagd naar de scholing in mentale weerbaarheid. De tabellen zijn opgenomen in bijlage 4. Deze tabellen maken zichtbaar dat het merendeel van de scheidsrechters niet geschoold is op dit onderwerp. Dit percentage is de afgelopen 6 jaar stabiel gebleven. Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat scheidsrechters wel behoefte hebben aan deze scholing. Van de respondenten gaf 27% aan dat zij behoefte hebben aan meer scholing.

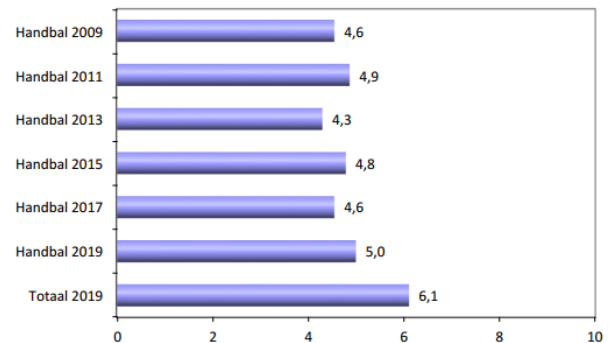
4.2.2 Begeleiding

Een doelstelling uit het Masterplan Arbitrage 2017-2020 was om het rapportcijfer voor begeleiding te verhogen van een 4,6 in de meting van 2017 naar een 6 bij de meting in 2021. In tabel 15 wordt zichtbaar dat de begeleiding in 2019 beoordeeld werd met een 5,0.

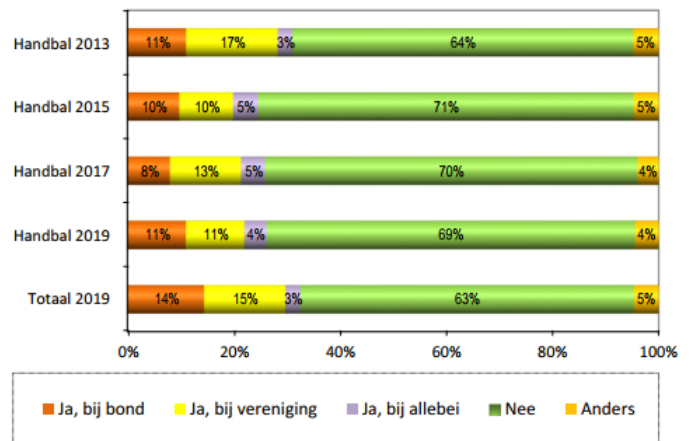
Uit de arbitragemonitor van 2019 blijkt, zie tabel 16, dat 69% van de scheidsrechter niet wordt begeleid door een scheidsrechterscoach. In bijlage 5 zijn verschillende tabellen opgenomen waarin wordt weergegeven wat de respondenten van de arbitragemonitor vinden van de begeleiding op verschillende gebieden.

In de arbitragemonitor is ook gevraagd op welke gebieden de scheidsrechters in de toekomst graag begeleid of opgeleid zouden willen worden. Van de respondenten geeft 24% aan dat zij geen begeleiding in de toekomst hoeven te krijgen. Er is dus een grote vraag om wel begeleid te gaan worden in de toekomst. In tabel 17 en tabel 18 wordt weergegeven hoeveel procent van de respondenten per onderdeel hebben aangegeven dat zij begeleid wensen te worden.

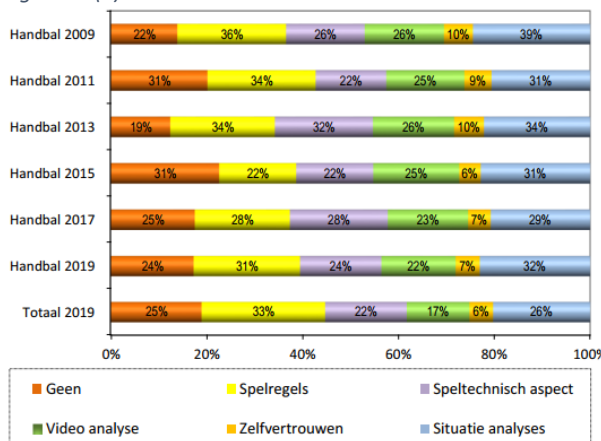
Tabel 15 Welk rapportcijfer geeft u de huidige begeleiding?

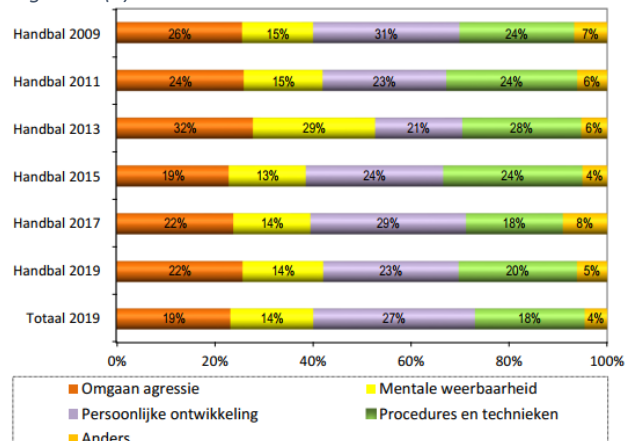
Tabel 16 Wordt u begeleid door een 'Scheidsrechterscoach'?

Tabel 17 Waarin wenst u in de toekomst te worden begeleid? (1)

Tabel 18 Waarin wenst u in de toekomst te worden begeleid? (2)

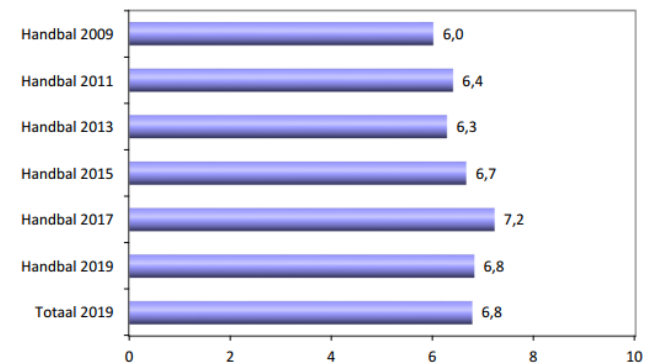
3.2.3 Beoordeling

In de arbitragemonitor van 2019, zie tabellen bijlage 6, is aan de respondenten gevraagd of zij wel eens beoordeeld zijn. Van de respondenten gaf 70% aan dat zij niet beoordeeld worden. Aan de

respondenten die hebben aangegeven niet beoordeeld te worden is gevraagd of zij dat wel zouden willen. Van hen geeft 59% aan dat zij deze behoefte wel hebben.

De scheidsrechters die aangegeven hebben beoordeeld te worden is gevraagd om een rapportcijfer te geven voor de huidige wijze van beoordeling (tabel 19). Het rapportcijfer voor de beoordeling is gedaald van 7,2 in 2017 naar een rapportcijfer 6,8 in 2019.

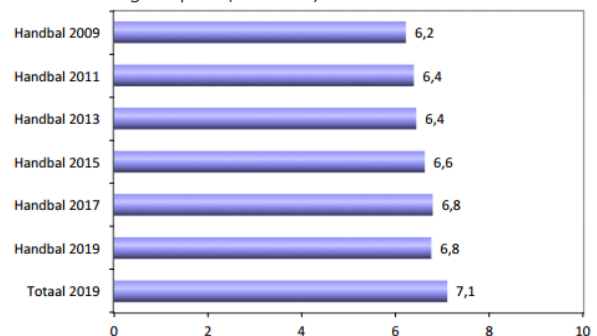
Tabel 19 Rapportcijfer voor de huidige wijze van beoordeling

4.3 Tevredenheid klimaat en imago binnen handbal

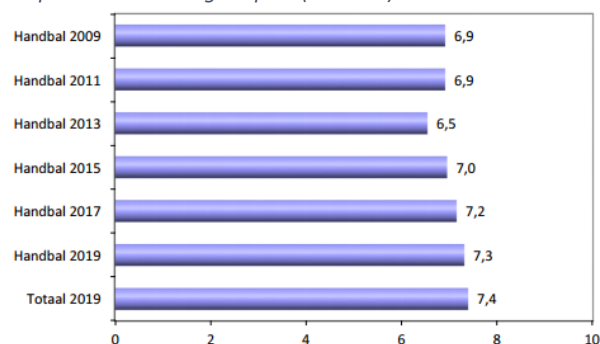
In het Masterplan Arbitrage 2017-2020 was het klimaat binnen de handbalsport en het imago van de scheidsrechter één van de speerpunten. Een doelstelling die hieraan gekoppeld is, is het verhogen van het rapportcijfer voor het imago van de scheidsrechter. In 2017 gaven de respondenten van de arbitragemonitor het imago een 6,8. De doelstelling was om dit te verhogen naar een 7,5 in 2021. In tabel 20 wordt zichtbaar dat het imago in 2019 ook beoordeeld werd met een 6,8 als rapportcijfer.

Tabel 20 Rapportcijfer Imago van de scheidsrechter binnen de eigen sport (handbal)

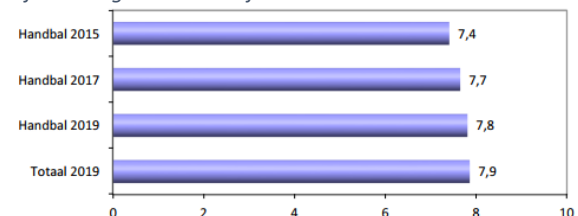

Een andere doelstelling was het creëren van een veilig klimaat voor de scheidsrechter om zijn functie uit te voeren. De scheidsrechters beoordeelden het klimaat sportiviteit en respect in 2019 met een 7,3, zoals zichtbaar wordt in tabel 21. Sinds 2013 is er een stijgende lijn ingezet. Sinds 2015 wordt ook de sociale veiligheid van de scheidsrechter gemeten (tabel 22). Met 'sociale veiligheid' wordt bedoeld: de omgang met andere mensen en niet de veiligheid gerelateerd aan beschermend materiaal en dergelijke. Ook hierin is een lichte stijgende lijn zichtbaar met een rapportcijfer 7,8 in 2019.

Tabel 21 Rapportcijfer huidige klimaat sportiviteit en respect binnen de eigen sport (handbal)

Tabel 22 Welk rapportcijfer geeft u uw sociale veiligheid tijdens de geleid wedstrijden?

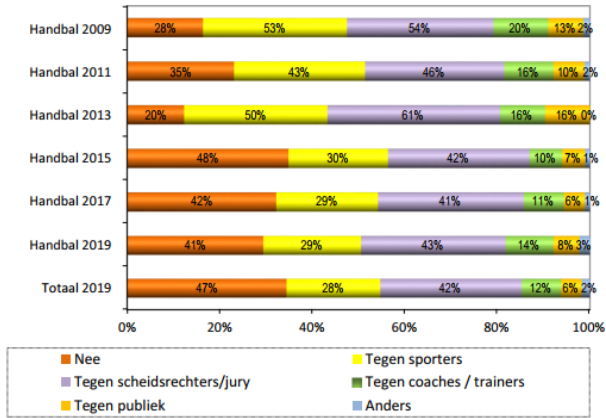

Echter, ondanks de stijgende lijn in de veiligheid van de scheidsrechter geeft maar 41% in 2019 aan dat zij niet te maken hebben gehad met agressie. Uit tabel 23 valt af te lezen dat 43% van de respondenten te maken heeft gehad met agressie tegen de scheidsrechter. Er is ook bekeken welke

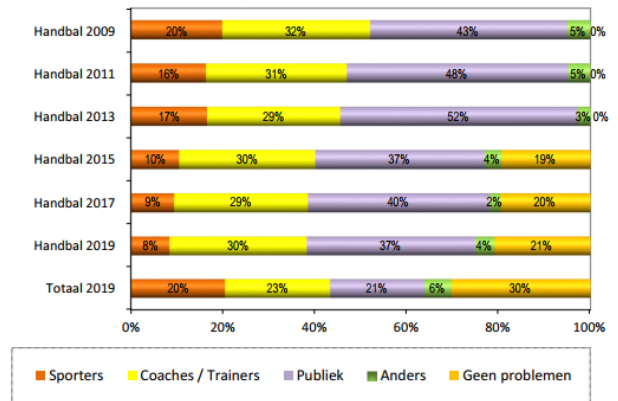
Masterplan Arbitrage 2020-2024

groep de meeste problemen veroorzaakt. Zowel coaches en trainers (30%) en het publiek (37%) zorgen voor problemen tijdens wedstrijden (tabel 24).

Tabel 23 Heeft u wel eens te maken gehad met agressie?

Tabel 24 Welke groep zorgt voor de meeste problemen?

5. Arbitrage Informatie Systeem

Een doelstelling van het Masterplan Arbitrage 2017-2020 was de invoering van het Arbitrage Informatie Systeem (hierna: AIS). Sinds het seizoen 2018-2019 wordt het systeem gebruikt binnen de handbalsport. AIS is in samenwerking met de Nederlandse Volleybalbond, de Nederlandse Basketbalbond, de Nederlandse Base- en Softbalbond en NOC*NSF ontwikkeld. Met AIS wordt een 360 graden feedback gegenereerd.

Na afloop van elke wedstrijd ontvangen de scheidsrechters en teams een verzoek om hun tevredenheid aan te geven. De meting van de tevredenheid vindt plaats door middel van het invullen van een aantal stellingen. De stellingen kunnen door middel van een vier-puntenschaal beoordeeld worden: zeer tevreden, ruim tevreden, tevreden en ontevreden. Wanneer een contactpersoon of scheidsrechter aangeeft ontevreden te zijn, kan er een toelichting worden ingevuld. Wanneer alle vragen met minimaal tevreden beantwoord worden, wordt men gevraagd om een toelichting naar eventuele verbeterpunten. Wanneer men aangeeft zeer tevreden te zijn, wordt er gevraagd om eventuele tips. Alleen de vier stellingen zijn verplicht om in te vullen.

Na een reeks van wedstrijden ontstaat een beeld van tevredenheid over de scheidsrechter(s). Met deze informatie kan bekeken worden op welk niveau de scheidsrechter het best tot zijn recht komt. De informatie die de scheidsrechters aan het NHV geven door het invullen van hun tevredenheid kan gebruikt worden om het sportklimaat binnen de handbalsport te verbeteren. De cijfers van het gebruik en de resultaten die vanuit de verschillende metingen verkregen zijn door middel van het Arbitrage Informatie Systeem worden verder toegelicht in de volgende paragrafen.

5.1 Gebruik van het Arbitrage Informatie Systeem

In tabel 25 wordt zichtbaar wat het responspercentage van de verschillende tevredenheidsmetingen in de verschillende competities is geweest in het seizoen 2018-20219. De beoordeling over de teams, de tevredenheid over de accommodatie en de zelfreflectie zijn ingevuld door de scheidsrechters. De teamtevredenheid wordt ingevuld door de AIS-contactpersoon van het team. In de tabel wordt het percentage ingevulde metingen weergegeven.

Tabel 25 Responspercentage Arbitrage Informatie Systeem seizoen 2018-2019

Meting / Niveau	Eredivisie	1e divisie	2e divisie	Hoofdklasse	1e klasse	2e klasse	A-Divisie	B-Divisie	C-Divisie	Topklasse
Beoordeling teams	76.92 %	87.36 %	92.39 %	78.38 %	70.26 %	60.13 %	87.94 %	67.86 %	60.56 %	71.30 %
Tevredenheid accommodatie	74.68 %	87.36 %	92.13 %	78.97 %	71.19 %	61.31 %	87.50 %	68.68 %	61.58 %	73.41 %
Zelfreflectie	75.64 %	87.36 %	92.29 %	81.11 %	72.73 %	62.76 %	88.42 %	68.84 %	63.61 %	74.92 %
Teamtevredenheid	56.20 %	47.09 %	50.67 %	47.10 %	46.74 %	45.75 %	54.75 %	50.71 %	52.57 %	51.13 %

In tabel 26 worden dezelfde gegevens weergegeven voor het seizoen 2019-2020. De percentages die vergeleken met het seizoen 2018-2019 gedaald zijn, worden in het rood weergegeven.

Tabel 26 Responspercentage Arbitrage Informatie Systeem seizoen 2019-2020

Meting / Niveau	Eredivisie	1e divisie	2e divisie	Hoofdklasse	1e klasse	2e klasse	A-Divisie	B-Divisie	C-Divisie	Topklasse
Beoordeling teams	96.17 %	90.68 %	85.67 %	80.04 %	73.76 %	62.92 %	87.17 %	71.38 %	67.45 %	68.12 %
Tevredenheid accommodatie	96.85 %	90.98 %	85.78 %	80.93 %	74.75 %	64.11 %	88.30 %	71.75 %	68.40 %	69.38 %
Zelfreflectie	96.40 %	90.96 %	85.56 %	80.83 %	74.14 %	63.58 %	87.92 %	70.63 %	67.92 %	68.96 %
Teamtevredenheid	63.43 %	54.93 %	52.56 %	46.33 %	47.91 %	46.65 %	63.64 %	48.89 %	59.22 %	49.19 %

Uit beide tabellen kan afgelezen worden dat over het algemeen in de twee seizoenen evenveel gebruik is gemaakt van AIS. Er is bij een aantal beoordelingen een kleine daling te zien van het procentuele aantal ingevulde tevredenheidsmetingen. De grootste stijging van het procentuele aantal ingevulde metingen is te zien bij de scheidsrechters die uitkomen op het hoogste niveau.

5.2 Teamtevredenheid

Ieder team geeft aan het begin van het seizoen een AIS-contactpersoon door aan het NHV. Deze contactpersoon ontvangt een aantal uur na afloop van de wedstrijd een e-mail met daarin een link om de evaluatie in AIS in te vullen. Er wordt gebruik gemaakt van vier stellingen om de tevredenheid van de teams te meten:

- Waarnemen: De scheidsrechter herkent fouten en overtredingen en handelt hiernaar.
- Spelkennis en –inzicht: De scheidsrechter kent het spel en spelconcepten. *Speelwijze en concepten (aanval en verdediging) zijn van invloed op waarnemingen en positie van scheidsrechters.*
- Communicatie: Het team begrijpt wat de scheidsrechter bedoelt. *De scheidsrechter communiceert verbaal en non-verbaal met spelers en teambegeleiding.*
- Attitude: Het gedrag en de houding van de scheidsrechter. *Algemene uitstraling van de scheidsrechter en wedstrijdmanagement.*

De scheidsrechter kan de beoordeling van de teams ten alle tijden inzien. Er wordt niet zichtbaar welke persoon van het team deze beoordeling heeft ingevuld. Het is erg belangrijk dat de contactpersonen respectvolle taal gebruiken. De vrijwilliger die betrokken is bij het AIS-project controleert maandelijks een aantal beoordelingen op het taalgebruik. Wanneer het nodig blijkt, wordt een AIS-contactpersoon aangesproken op het gedrag.

De scheidsrechters en teams krijgen geen cijfers te zien aan de hand van de beoordeling die door de AIS-contactpersonen gegeven worden. De medewerker arbitrage kan vanuit het systeem wel een rangorde opmaken en cijfers aan de beoordelingen hangen. Bij de beoordeling van de scheidsrechter wordt er altijd gekeken naar het aantal beoordelingen dat men ontvangen heeft. Er worden nooit conclusies getrokken vanuit één beoordeling van een team. In tabel 27 is een overzicht zichtbaar gemaakt van de cijfers die vanuit de beoordelingen van de scheidsrechters gehaald kunnen worden.

Per competitie is bekeken hoeveel koppels of scheidsrechters actief zijn geweest. Bij sommige competities wordt er een onderscheid gemaakt tussen heren- en dameswedstrijden. Bij de lagere competities is dit onderscheid niet gemaakt. De meeste scheidsrechters van het lagere niveau zijn actief in verschillende competities (1^e klasse, 2^e klasse en jeugdwedstrijden) waardoor er een beter gemiddelde zichtbaar wordt als heren- en dameswedstrijden samen worden gevoegd in de cijferanalyse.

Van alle beoordelingen die de scheidsrechters hebben ontvangen is een gemiddeld cijfer berekend. Daarnaast wordt een hoogste en laagste cijfer per competitie weergegeven. De kwaliteit van de scheidsrechters is erg belangrijk en hoe hoger de score, hoe beter de beoordeling. Om zichtbaar te maken hoe de teams over de kwaliteit van de scheidsrechter denken zijn er ook cijfers toegevoegd van het aantal koppels of scheidsrechters dat onder een bepaald cijfer beoordeeld worden. Zo wordt zichtbaar hoeveel scheidsrechters of koppels er een cijfer lager dan een 5,0 hebben gekregen en dus volgens de teams onvoldoende scoren om op het niveau te leiden waarop de wedstrijd plaats vond. Daarnaast wordt zichtbaar hoeveel koppels of scheidsrechters lager dan een 7,0 maar hoger dan een 4,9 scoren. Over deze scheidsrechters zijn de teams niet zeer of ruim tevreden. Met de juiste begeleiding en bijscholing kunnen deze personen wellicht wel doorgroeien om uiteindelijk wedstrijden op dat niveau op de juiste wijze te leiden.

Tabel 27 Cijfers Teamtevredenheid vanuit AIS

Competitie	Aantal koppels/ scheidsrechters	Gemiddeld Cijfer Team Tevredenheid*	Hoogste Cijfer Team Tevredenheid**	Laagste Cijfer Team Tevredenheid**	Aantal Scores > 5,0	Aantal Scores 6,9 > 5,0
Eredivisie Heren	22	7,6	9,5	4,7	1	6
Eredivisie Dames	25	7,6	9,5	6,2	0	8
Eerste Divisie Heren	31	7,3	9,3	4,5	1	10
Eerste Divisie Dames	38	7,0	8,5	4,8	2	15
Tweede Divisie Heren	51	7,1	9,3	4,3	2	19
Tweede Divisie Dames	56	7,3	9,3	5,2	2	13
Hoofdklasse Totaal	99	7,3	9,4	4,8	1	30
Eerste Klasse Totaal	259	7,4	9,3	4,4	9	85
Tweede Klasse Totaal	459	7,4	9,7	4,0	18	142
A-jeugd Divisie Heren	78	6,5	9,5	4,3	7	44
A-jeugd Divisie Dames	60	7,1	8,7	6,3	7	16
B-jeugd Divisie Totaal	114	6,6	9,1	4,7	14	46
C-jeugd Divisie Totaal	118	7,3	8,8	4,0	3	43
A-, B- en C-jeugd Topklasse Totaal (Dames)	173	7,2	9,7	3,3	12	60

* Bij het berekenen van het gemiddelde cijfer worden alle beoordelingen die zijn ingevuld door de teams meegenomen, ook wanneer een scheidsrechter of koppel maar door één team beoordeeld is.

** Bij het bepalen van het hoogste en laagste cijfer worden alleen de beoordelingen van een scheidsrechter of koppel meegenomen wanneer er drie of meer team beoordelingen zijn ingevuld.

*** Bij het bepalen van het aantal scores binnen een bepaalde cijferrange worden alle beoordelingen meegenomen, ook wanneer een scheidsrechter of koppel maar door één team beoordeeld is.

De opmerkingen, verbeterpunten en tips die de AIS-contactpersonen hebben geschreven bij hun beoordeling van de scheidsrechter zijn allemaal geanalyseerd. Vanuit deze gegevens is een top 10 gevormd met de meest benoemde verbeterpunten:

1. Loopregel	7. Criteria strafworpen
2. Strafofbouw/bestrafing/progressieve bestraffing	8. Voordeelregel
3. Zijwaarts duwen/duwen in de rug/duwen in de break	9. Inconsequent/arrogantie
4. Communicatie	10. Positie in het veld
5. Hoekovertrekkingen	
6. Aanvallersfout	

De gegevens en onderwerpen die de teams hebben benoemd zijn interessant om mee te nemen in de verdere uitwerking van het Masterplan Arbitrage 2020-2024. Daarnaast zijn het onderwerpen die via bijscholingen en de reguliere opleiding onder de aandacht gebracht kunnen worden bij de scheidsrechters. Uit verschillende opmerkingen bleek echter ook dat sommige teams en coaches niet volledig op de hoogte zijn van de geldende spelregels en de wijzigingen die daarin in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd.

5.3 Beoordeling teams

In het seizoen 2019-2020 hebben 747 teams in de wedstrijdsport, verdeeld over alle competities en klassen, één of meerdere beoordelingen ontvangen van een scheidsrechter. Er wordt gebruik gemaakt van vier stellingen om de tevredenheid van de scheidsrechter over de teams te meten:

- Sportiviteit. Het team speelde sportief. *Het team maakte niet meer dan "normale" overtredingen en fouten.*
- Respect. Het team begroette mij voor de wedstrijd en dankte na de wedstrijd. *Onder team wordt ook verstaan: coach of begeleider.*
- Spelregelkennis: De spelers en officials hadden voldoende spelregelkennis. *Op te maken uit de reacties en acceptatie van spelers en begeleiding. Belangrijk: Officials maken deel uit van het team!*
- Acceptatie: Mijn beslissingen werden geaccepteerd door het team. *Geen vervelende of overbodige commentaren op je beslissingen.*

In tabel 28 wordt een overzicht weergegeven van de tevredenheidscijfers van de scheidsrechters over de teams.

Tabel 28 Cijfers Beoordeling teams vanuit AIS

Competitie	Aantal teams	Gemiddeld Cijfer Tevredenheid*	Hoogste Cijfer Tevredenheid**	Laagste Cijfer Tevredenheid**
Eredivisie Heren	12	7,9	8,4	7,3
Eredivisie Dames	10	8,1	8,6	7,4
Eerste Divisie Heren	14	7,7	8,4	6,1
Eerste Divisie Dames	14	7,9	8,8	7,2
Tweede Divisie Heren	24	8,0	8,6	6,8
Tweede Divisie Dames	24	8,1	8,8	7,1
Hoofdklasse Heren	48	7,8	8,6	6,6
Hoofdklasse Dames	59	8,1	9,0	7,0
Eerste Klasse Heren	69	8,0	9,1	6,7
Eerste Klasse Dames	87	7,9	8,8	6,8
Tweede Klasse Heren	61	8,1	8,9	6,9
Tweede Klasse Dames	176	8,0	9,5	6,4
A-Divisie Heren	14	7,8	8,5	6,7
A-Divisie Dames	12	8,1	8,7	7,6
B-Divisie Heren	11	8,1	8,8	7,1
B-Divisie Dames	22	8,0	8,9	7,3
C-Divisie Dames	27	8,2	9,3	7,3
Topklasse Dames	63	8,1	9,2	6,7

* Bij het berekenen van het gemiddelde cijfer worden alle beoordelingen die zijn ingevuld door de scheidsrechters meegenomen, ook wanneer een team maar één keer beoordeeld is.

** Bij het bepalen van het hoogste en laagste cijfer worden alleen de beoordelingen van een team meegenomen wanneer er drie of meer beoordelingen zijn ingevuld.

*** Bij het bepalen van het aantal scores binnen een bepaalde cijferrange worden alle beoordelingen meegenomen, ook wanneer een team maar één keer beoordeeld is.

Het gemiddelde cijfer dat alle teams tezamen krijgen over het seizoen 2019-2020 is een 8,0. Het laagste gemiddelde cijfer dat aan een team wordt gegeven is een 6,1 (over 24 beoordelingen). In totaal ontvingen maar 23 verenigingen een cijfer lager dan een 7,0.

De opmerkingen en verbeterpunten die de scheidsrechters hebben geschreven bij hun beoordeling van de teams zijn allemaal geanalyseerd. Vanuit deze gegevens is een lijst gevormd met de meest benoemde verbeterpunten:

1. Geen begroeting voor de wedstrijd of bedankje na afloop van de wedstrijd.
2. Er was veel commentaar van spelers, coach en/of publiek op de beslissingen van de scheidsrechter.
3. Non-verbaal en verbale uitdrukking van onvrede over de gemaakte beslissingen.
4. De spelregelkennis van de spelers en/of coach leek onvoldoende.
5. Veel en vaak (grof) lichamelijk contact tussen de spelers.
6. Onsportief gedrag van spelers.
7. Het team probeerde mijn beslissingen te beïnvloeden.
8. Mijn beslissingen werden niet geaccepteerd.
9. Wij/ik zijn uitgescholden door een speler/coach.
10. Het team had een agressieve verdedigingstactiek.

Er wordt een nieuwe projectgroep Sportiviteit & Respect binnen het NHV opgericht. De informatie die vanuit AIS verkregen wordt zal met de projectgroep gedeeld worden, zodat zij met teams en/of verenigingen in contact kunnen treden om de aandachtspunten te bespreken.

5.4 Tevredenheid accommodatie

Door middel van AIS wil het NHV informatie krijgen over de accommodaties die door verschillende verenigingen gebruikt worden. Daarom wordt aan de scheidsrechter een beoordeling over de accommodatie gevraagd. De tevredenheid gaat hierbij ook om de gastvrijheid van de vereniging en de samenwerking van vereniging en scheidsrechter. Er wordt gebruik gemaakt van vier stellingen om de tevredenheid over de accommodaties te meten:

- Welkom: Ik voelde mij welkom. *Goede ontvangst, wegwijs in de sporthal en kleedkamer.*
- Kleedruimte: Tevredenheid kleedruimte. *De kleedkamer was schoon, incl. douche en toilet. Kleedkamer was afsluitbaar. Er was voldoende ruimte.*
- Wedstrijdtafel: De wedstrijdtafel functioneerde naar behoren. *De wedstrijdtafel had voldoende aandacht voor de gemaakt afspraken en volgende de wedstrijd naar behoren.*
- Veiligheid: Ik voelde mij veilig ten opzichte van publiek en team. *Het publiek was correct en de vereniging trad corrigerend op tegen het publiek of team (indien van toepassing).*

In het seizoen 2019-2020 hebben de scheidsrechters over 327 sportaccommodaties één of meerdere beoordelingen ingevuld. De gegevens vanuit AIS kunnen per competitie uitgelezen worden. Wanneer de beoordelingen uitgesplitst worden per competitie, zijn er in totaal 752 categorieën waarop beoordeeld is. Dit komt omdat in verschillende accommodaties verschillende competities worden gespeeld (bijvoorbeeld: een vereniging heeft zowel een hoofdklasse als een 2^e klasse team die beiden uitkomen in accommodatie X).

De gegevens die verkregen worden vanuit de beoordeling van de accommodaties is alleen zichtbaar voor de Projectgroep AIS en kan niet worden ingezien door de verenigingen. Na afloop van het seizoen 2018-2019 zijn verschillende verenigingen aangeschreven vanwege de beoordeling van de accommodatie en de (hygiëne)situatie van bijvoorbeeld kleedkamers. Omdat de meeste verenigingen gebruik maken van gemeentelijke accommodaties, kunnen zij zelf weinig verbeteringen doorvoeren. De beoordelingen kunnen zij wel meenemen in het maken van afspraken met een verhuurder of gemeente.

Tabel 29 Cijfers Tevredenheid accommodatie vanuit AIS

Competitie	Aantal accommodaties	Gemiddeld Cijfer Tevredenheid*	Hoogste Cijfer Tevredenheid**	Laagste Cijfer Tevredenheid**	Aantal Scores > 7,0***
Eredivisie	21	8,2	9,5	6,9	1
Eerste Divisie	29	8,1	9,1	6,7	1
Tweede Divisie	52	8,2	9,4	7,0	0
Hoofdklasse	116	7,9	9,7	6,6	1
Eerste Klasse	160	8,0	9,8	5,0	10
Tweede Klasse	226	8,0	9,7	6,2	25
A-Divisie	27	7,9	9,1	6,6	1
B-Divisie	31	8,0	9,2	6,9	2
C-Divisie	29	8,0	9,5	6,5	2
Topklasse	61	7,8	9,3	6,9	4

* Bij het berekenen van het gemiddelde cijfer worden alle beoordelingen die zijn ingevuld door de scheidsrechters meegenomen, ook wanneer een accommodatie maar één keer beoordeeld is.

** Bij het bepalen van het hoogste en laagste cijfer worden alleen de beoordelingen van een accommodatie meegenomen wanneer er drie of meer beoordelingen zijn ingevuld.

*** Bij het bepalen van het aantal scores binnen een bepaalde cijferrange worden alle beoordelingen meegenomen, ook wanneer een accommodatie maar één keer beoordeeld is.

In het seizoen 2019-2020 zijn er 56 scores van accommodaties binnen de verschillende categorieën die lager zijn dan een 7,0 maar wel hoger dan een 5,9. Van de accommodaties binnen de verschillende categorieën scoren er zeven tussen een 4,9 en 6,0. Er is één accommodatie die een score lager dan een 5,0 heeft gekregen over twee ingevulde metingen in een bepaalde competitie. Opvallend is dat dezelfde accommodatie in twee andere competities ook beoordelingen heeft ontvangen, maar deze geven een andere tevredenheid weer. In één van de competities krijgt de accommodatie een 6,0 (1 beoordeling) en bij de andere een 7,0 (2 beoordelingen).

De opmerkingen en verbeterpunten die de scheidsrechters hebben geschreven bij hun beoordeling van de accommodatie zijn allemaal geanalyseerd. Vanuit deze gegevens is een lijst gevormd met de meest benoemde verbeterpunten:

1. Er was geen ontvangst bij binnenkomst.
2. De kleedkamers, inclusief douche en toilet, zijn niet schoon.
3. De douche heeft koud water of werkt helemaal niet.
4. De kantine was gesloten.
5. Er was geen kleedkamer beschikbaar.
6. De kleedruimte was erg klein (voor 2 scheidsrechters).
7. De kleedkamer kon niet op slot.
8. De kleedruimte werd ook gebruikt als berghok voor materialen.
9. Men kreeg geen consumptie voor, tijdens of na de wedstrijd.
10. De wedstrijdtafel werd bemand door jeugdleden.

De verbeterpunten en opmerkingen die scheidsrechters in het seizoen 2019-2020 hebben gegeven, worden door de Projectgroep AIS aan het einde van het seizoen per mail doorgegeven aan de verenigingen met de meest negatieve opmerkingen. Wanneer er behoefte is bij de verenigingen, zal er samen gekeken worden naar een juiste oplossing voor de problemen. Een voorbeeld mail is opgenomen in bijlage 7.

6. Strategische lijnen en conclusies

Naar aanleiding van de interne en externe analyse zullen strategische lijnen uitgezet worden in het Masterplan Arbitrage 2020-2024 om de doelstellingen en de missie te bereiken. Om deze stappen te kunnen zetten zal in de organisatiestructuur binnen het NHV verandering plaats moeten vinden.

Arbitrage binnen het NHV

De analyse laat zien dat er binnen het NHV verbeteringen noodzakelijk zijn om de organisatie van arbitrage een breder draagvlak te bieden. Om deze verbeteringen te kunnen doorvoeren, zal er binnen het bondsbureau een projectgroep opgezet worden die maandelijks bij elkaar komen om de voortgang van arbitrage te bespreken. Vanuit verschillende afdelingen zal expertise toegevoegd worden aan deze projectgroep.

Naast de interne verbeteringen in de onderlinge samenwerkingen zal er ook meer samengewerkt moeten gaan worden tussen de landelijke werkgroep en de regio's. De huidige werkgroep voldoet niet aan de verwachtingen voor de scheidsrechters in de regio. Om meer aansluiting te vinden en alle scheidsrechters te kunnen voorzien in hun behoeften, zal er een herstructurering van de werkgroep plaats vinden.

Ondersteuning van verenigingen

Uit de analyse blijkt dat inmiddels 61% van de verenigingen voldoet aan de leveringsplicht en daarmee voldoende scheidsrechters opgeleid hebben. Om de stappen naar de toekomst te zetten en een hoger percentage van de verenigingen te laten voldoen aan de leveringsplicht, zal er ondersteuning geboden moeten worden om verenigingen naar een hoger plan te tillen. De focus moet hierbij liggen op het helpen van de verenigingen, in plaats van het straffen.

Om de ondersteuning aan verenigingen te kunnen bieden zal er gebruik gemaakt worden van de clusterbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten kan de medewerker arbitrage het probleem rondom scheidsrechters en arbitrage binnen de verenigingen bespreekbaar maken. Daarnaast zullen voorbeelden en best practices gedeeld gaan worden, zodat verenigingen van elkaar kunnen leren.

Werving

Om het tekort aan scheidsrechters te verminderen, moeten er meer scheidsrechters opgeleid worden. Er moet aandacht komen voor het vernieuwen van de opleidingen, waardoor de instap laagdrempeliger wordt. De afdeling Opleidingen van het NHV heeft een beleidsplan ontwikkeld waarin deze vernieuwingen zijn opgenomen. In de jaren 2020-2024 zal dit beleidsplan uitgevoerd gaan worden en zullen alle opleidingen herzien worden.

Jonge leden moeten eerder gestimuleerd worden om een opleiding tot spelleider of jeugdscheidsrechter te volgen, zodat zij opgroeien met het leiden van wedstrijden binnen de handbalsport. Binnen andere sporten wordt er al op deze manier gewerkt om de jeugd te stimuleren om een steentje bij te dragen aan de sport en het arbitrageprobleem.

Scholing en begeleiding

De kwaliteit van de huidige scheidsrechters moet verder verhoogd worden. Het gemiddelde cijfer van alle competities is voldoende is uit AIS gebleken. Om de kwaliteit van de competities te verhogen, zullen de scheidsrechters beter begeleid moeten worden in hun persoonlijke ontwikkeling. Om de kennis onder scheidsrechters te vergroten zullen er bijscholingen georganiseerd gaan worden. Elke bijscholing zal een specifiek onderwerp behandelen.

Talentvolle scheidsrechters moeten eerder gesignaleerd worden, waardoor zij sneller kunnen doorgroeien naar een hoger niveau. Er zal een scoutingstraject opgezet worden waarbij talenten

eerder ontdekt gaan worden. Door topscheidsrechters te betrekken bij de scouting en begeleiding van jongere koppels, wordt de kennis die al beschikbaar is overgedragen aan een volgende generatie.

Behoud en communicatie

Om meer scheidsrechters te behouden zal de sfeer op sportvelden moeten verbeteren. Scheidsrechters geven nog steeds aan dat zij uitgescholden en belaagd worden. Om meer sportiviteit en respect te creëren binnen de handbalsport is er een speciale projectgroep ontwikkeld die deze speerpunten gaat uitdragen. Informatie die vanuit de scheidsrechters wordt ontvangen zal overgedragen worden aan de projectgroep.

Voor scheidsrechters is het belangrijk dat zij gezien en gewaardeerd worden. De scheidsrechters hebben daarom het afgelopen seizoen allen een nieuw tenue ontvangen. Daarnaast is er in januari 2020 gestart met een maandelijkse nieuwsbrief voor de scheidsrechters. Via deze nieuwsbrief ontvangen zij het laatste nieuws uit de wedstrijd sport, kunnen zij zich aanmelden voor het leiden van wedstrijden op toernooien en ontvangen zij extra informatie over spelregels en spelsituaties. De algehele communicatie van het NHV is met name gericht op de spelers. In overleg met afdeling Communicatie zal er meer aandacht gecreëerd worden op (sociale) media voor de scheidsrechters.

7. Missie, visie & doelstellingen

7.1 Missie & visie

Missie: Voldoende en goed opgeleide handbal scheidsrechters.

Visie: Wij willen alle handbalwedstrijden voorzien van scheidsrechters die zijn opgeleid voor het betreffende niveau en die begeleid zijn bij hun ontwikkeling naar de toppen van hun kunnen.

7.2 Doelstellingen

Arbitrage binnen NHV Bondsbureau

- Het samenstellen van een projectgroep die vanaf het seizoen 2020-2021 maandelijks samenkomt om de ontwikkelingen te evalueren.
- Het herstructureren van de werkgroepen die actief zijn met scheidsrechters waarmee zij een werkgebied hebben van de breedtesport tot en met het tophandbal.
- Doorontwikkelen van Sportlink, de HandbalNL App en AIS waardoor deze gebruiksvriendelijker zijn voor het NHV bondsbureau en de scheidsrechters.
- Een diepgaand onderzoek uitvoeren in seizoen 2020-2021 naar de wensen en behoeften van de scheidsrechters op verschillende niveaus waardoor de leveringsplicht vanaf seizoen 2022-2023 verder doorontwikkeld kan worden.

Ondersteuning van verenigingen

- Het verhogen van het aantal verenigingen dat voldoet aan de leveringsplicht naar 90% bij de start van het seizoen 2023-2024.
- Bij de start van het seizoen 2023-2024 heeft 80% van de verenigingen een contactpersoon aangewezen voor scheidsrechterszaken.
- Verspreid over de seizoenen 2020-2021 en 2021-2022 vindt er bij ieder cluster een speciale bijeenkomst gericht op arbitrage plaats (mits interesse vanuit de verenigingen).

Werving

- Minimaal 100 cursisten per seizoen worden opgeleid tot bondsscheidsrechter (BS-3 of JSO).
- Aan de start van seizoen 2023-2024 heeft 50% van de NHV-leden boven de 18 jaar een opleiding tot jeugdscheidsrechter (of hoger).

Scholing & begeleiding

- Organiseren van 10 (online) bijscholingen voor scheidsrechters per seizoen, vanaf 2021-2022.
- Verhogen van het rapportcijfer voor opleidingen van een 5,8 in 2019 naar een 6,8 in 2023.
- Het opleiden van minimaal 25 personen per seizoen tot scheidsrechterscoach, vanaf 2020-2021.
- Verhogen van het rapportcijfer voor begeleiding naar een 6,5 in 2023.
- Het opleiden van minimaal 12 personen per seizoen tot rapporteur, vanaf 2020-2021.
- Verhogen van het percentage scheidsrechters dat wel eens beoordeeld wordt naar 60% in 2023 (30% in 2019).

Behoud & communicatie

- 10 keer per seizoen ontvangt een (regionale) scheidsrechter die wedstrijden leidt in de wedstrijdsport een nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief wordt op de tweede woensdag van de maand verzonden.
- Verhogen van het rapportcijfer voor informatie voorziening naar een 7,5 in 2023.
- Verhogen van het rapportcijfer over het imago van de scheidsrechter binnen de handbalsport van een 6,8 in 2019 naar een 7,5 in 2023.

8. Producten en activiteiten

Werving van scheidsrechters

- Actief benaderen van Verenigingsscheidsrechters
  - Verenigingsscheidsrechters vaker voorzien van informatie (5 x per seizoen) en betrekken bij het te creëren platform voor scheidsrechters.
  - Verenigingsscheidsrechters persoonlijk uitnodigen voor de BS3 opleiding.
- Scheidsrechter scoutingsdagen. Specifieke toernooien aanwijzen waarbij scouts aanwezig zijn om scheidsrechters te scouten, tijdens scoutingsdagen voor spelers scheidsrechterstalenten inzetten om te beoordelen of ze geschikt zijn voor Handbal Academie of degelijke.
- Project: “Op zoek naar jouw koppelgenoot”. Nieuwe editie van het project in het seizoen 2021-2022.
- Benaderen van ex-topscheidsrechters om te kijken of zij een rol kunnen vervullen in het huidige arbitragesysteem als scheidsrechter, waarnemer, rapporteur of begeleider.

Aandacht voor (jong) talent

- Projectgroep starten voor het uitwerken van een Handbal Scheidsrechters Academie. Dit zal een combinatie zijn tussen de huidige kweekvijver en het JSO-traject.
- De weg van het scheidsrechter talent. Zodra de Handbal Scheidsrechters Academie is opgezet, kan er een weg uitgetekend worden voor het talent.
- Bijeenkomsten organiseren voor jonge scheidsrechters van alle niveaus, als onderdeel van de Handbal Scheidsrechters Academie.
- Talentvolgsysteem voor scheidsrechters ontwikkelen, zoals deze ook voor talentvolle spelers bestaat. De gegevens uit AIS kunnen hier aan gekoppeld worden.
- Meeloop dag met scheidsrechter op topniveau.

Opleidingen m.b.t. arbitrage

- Om het jaar een JSO traject, als onderdeel van Handbal Scheidsrechters Academie.
- Scheidsrechters coaches opleiden.
- Rapporteurs opleiden.
- Licentiebeleid voor scheidsrechters ontwikkelen voor scheidsrechters op het hoogste niveau. Dit zal gaan in samenspraak met de Licentiecommissie en de afdeling opleidingen.
- Jaarlijkse Dag van de Scheidsrechter organiseren (mits interesse). Organisatie in 2020 en onderzoek in seizoen 2020-2021 of scheidsrechters deze behoefte hebben.
- 10 (online) bijscholing per seizoen organiseren. Er start in 2020-2021 een pilot voor deze bijscholingen, waarna het in 2021-2022 onderdeel van de opleidingscyclus moet zijn.

Begeleiding en beoordeling van scheidsrechters

- AIS beschikbaar maken voor inzage begeleiders (mits toestemming van scheidsrechter).
- Vergoedingen voor begeleiders.
- Platform creëren waar scheidsrechters en begeleiders met elkaar contact kunnen opnemen voor samenwerking. Dit kan onderdeel worden van het nieuwe platform dat gecreëerd gaat worden voor de scheidsrechters.
- Scheidsrechters de mogelijkheid geven om zelf een beoordeling/rapportage aan te vragen.

Promotie/Degradatie en indeling

- Informatie AIS gebruiken voor doorstroming van scheidsrechters. Scheidsrechters op de lagere niveaus kunnen rechtstreeks promoveren bij goede beoordelingen, zonder het afnemen van een rapportage.

- Promotie-degradatie regeling opstellen voor scheidsrechters met duidelijke en heldere richtlijnen waar aan voldaan moet worden voor welk niveau.
- Het aanpassen van de maximale afstand (enkele reis) tussen woonadres en sporthal.

Sportiviteit & Respect

- Scheidsrechters moeten in het bezit zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag.
  - Startend bij de topscheidsrechters in seizoen 2021-2022.
  - Bij het behalen van het diploma door nieuwe scheidsrechters worden zij gevraagd om een VOG aan te vragen.
  - Uitbreiden naar het gehele scheidsrechterskorps richting 2024.
- Projectgroep Sportiviteit en Respect binnen het NHV. De medewerker arbitrage zal onderdeel worden van de projectgroep en zal hen voorzien van informatie die verkregen wordt door scheidsrechters en teams in AIS.
- Meldpunt voor incidenten voor scheidsrechters meer onder de aandacht brengen.
- Scheidsrechter en team van het jaar, per niveau en regio.

Ondersteuning van verenigingen

- Verbeteren / veranderen van de leveringsplicht.
- Scheidsrechters contactpersoon per vereniging.
- Vernieuwen Verenigingsbeleidsplan Arbitrage.
- Arbitragebeleid onderdeel maken van licentie voor topclubs vanaf het seizoen 2021-2022.
- Clusterbijeenkomsten specifiek voor arbitrage, in overleg met alle clusterbegeleiders.
- Denktank voor arbitrage creëren waarbij verenigingen ideeën kunnen uitwisselen.
- 1-op-1 begeleiding van vereniging (helpen i.p.v. straffen).

Vervolgonderzoeken

- Onderzoek naar wensen en behoeften van scheidsrechters.
- Onderzoek naar wensen en behoeften in de ondersteuning van verenigingen.
- Deelname aan vervolgonderzoeken Arbitragemonitor.

9. Opleidingen

Afdeling Opleidingen binnen het NHV heeft een beleidsplan ontwikkeld voor 2020-2024. Binnen dit beleidsplan zijn vier focusgebieden opgenomen.

1. Sportplezier binnen de opleidingen.

Met plezier leer je beter. Daardoor wordt het leren leuker en kun je een nog betere scheidsrechter en/of trainer worden. Plezier staat voorop binnen en 1 buiten de opleidingen.

2. Op maat opleiden voor iedereen.

Binnen de opleidingen kies je als trainers je eigen (leer) route en je bekijkt welke modules voor jou interessant zijn en meld je daarvoor aan. Je werkt altijd vanuit de basis naar de verdieping.

3. Blended learning binnen de opleidingen

De opleidingen worden opgedeeld in online module(s), praktijkdagen en vanaf niveau 3 kennisdeling met andere doelgroepen. Hierdoor blijven we dicht bij huis en leiden we praktijkgericht op. Betaalbare opleidingen zijn hier een positief gevolg van.

4. De sporter centraal binnen de opleidingen

Alle modules zijn vanuit het perspectief van de sporter ontwikkeld. Waar heeft de sporter behoefte aan en waarin kunnen wij zijn of haar ontwikkeling het beste stimuleren? Onderbouwd vanuit de theorie van het Athletic Skills-Model (Wormhoudt, Teunissen, & Savelsbergh (2012) en het Autonoom Betrokken Competent-model van Deci & Ryan (2000).

Een onderdeel van het beleidsplan is het vernieuwen van de huidige opleidingen. In de tijdslijn in figuur 4 staat de tijdslijn weergegeven waarin deze vernieuwingen doorgevoerd zullen worden.

Figuur 4 Tijdslijn Beleidsplan Opleidingen 2020-2024

Voor de scheidsrechtersopleidingen ziet de tijdslijn er als volgt uit:

- Najaar 2020: Spelleider, Jeugdscheidsrechter, Verenigingsscheidsrechter 2
- Najaar 2021: Bondscheidsrechter 3
- Najaar 2022: Bondscheidsrechter 4

Naast de opleidingen voor scheidsrechters worden er nieuwe opleidingen ontwikkeld voor de overige functies binnen arbitrage. Het tijdspad van deze opleidingen ziet er als volgt uit:

- Najaar 2020: Bondsrapporteur 3*, Tijdswaarnemer/Secretaris
- Voorjaar 2020: Bondsrapporteur 4*

* Deze opleidingen hebben geen doorgang gevonden in het seizoen 2020/2021. Een nieuw tijdspad is nog niet bekend.

Van een aantal opleidingen is het nog niet bekend in welke vorm en wanneer zij weer georganiseerd gaan worden. Het gaat hierbij voor opleidingen tot scheidsrechterscoach, praktijkbegeleider en PvB beoordelaar.

10. Communicatie & PR

10.1 Project Klantreizen

Gedurende het seizoen 2020-2021 wordt er vanuit de afdeling Marketing & Communicatie een projectgroep opgesteld vanwege het Project Klantreizen. De medewerker arbitrage is bij dit project aangesloten. Er zal een klantreis gemaakt worden van de NHV scheidsrechter.

Naar aanleiding van dit project zal er een communicatieplan ontwikkeld worden om de huidige en potentiële scheidsrechter beter van informatie te kunnen voorzien.

10.2 Week van de Scheidsrechter

In samenwerking met NOC*NSF en andere sportbonden vindt er jaarlijks in oktober de Week van de Scheidsrechter plaats. De komende jaren zal de Week van de Scheidsrechter gebruikt worden om de scheidsrechters in het zonnetje te zetten. Daarnaast zal er in deze week extra aandacht gegeven worden aan de sponsors die betrokken zijn rondom arbitrage.

10.3 Nieuwsbrieven

Vanaf december 2019 ontvangen de NHV bondsscheidsrechters maandelijks een nieuwsbrief met het laatste nieuws uit de handbalsport. Maandelijks wordt er voor de verenigingsbondsscheidsrechters en verenigingsscheidsrechters bekeken of er relevante informatie voor hen beschikbaar is, waarna besloten wordt of er naar hen ook een nieuwsbrief wordt verzonden.

10.4 Ideeën omtrent Communicatie & PR

Er zijn verschillende ideeën die de komende jaren uitgevoerd kunnen worden om beter te communiceren met de scheidsrechters en meer PR te creëren rondom arbitrage. Voordat deze ideeën verder uitgewerkt worden, zal de focus eerst gelegd worden op bovengenoemde projecten.

Hieronder staan een aantal ideeën benoemd.

- Online platform voor scheidsrechters (handbalscheidsrechter.nl of een social media pagina).
- Marketingcampagne op social media t.b.v. imago.
- Scheidsrechter in het zonnetje bij jubileum.
- Filmpjes creëren over spelsituaties incl. uitleg hoe te handelen. Samenwerken met docenten van opleidingen, de spelregelcommissie en de topscheidsrechters om deze filmpjes inclusief uitleg te ontwikkelen.
- Maandelijkse spelregelvraag quiz. Samenwerking met spelregelcommissie om voldoende vragen op verschillende niveaus te ontwikkelen om de quiz maandelijks vorm te geven
- Spreekbeurtpakket uitbreiden met informatie over scheidsrechters.

11. Planning

	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Projectgroep Arbitrage	X	X	X	X
Vernieuwen werkgroepen arbitrage		X		
Deelname arbitrage monitor		Oktober 2021	X	
Onderzoek wensen scheidsrechters		Voorjaar 2022 (vervolg)		Voorjaar 2024
AIS verbeteringen	On going	On going	On going	On going
AIS invoeren bij rapporteurs		Pilot	Invoeren	
AIS invoeren bij afnemen PvB			Pilot	Invoeren
AIS beschikbaar voor begeleider		Pilot	Invoeren	
Sportlink verbetering	On going	On going	On going	On going
JSO-traject	Geen doorgang	?	X	
BS4-traject "oude vorm"	X	X		
BS-4 traject "online vorm"			X	X
BS3-traject "oude vorm"	X	X		
BS-3 traject "online vorm"		X	X	X
Dag vd scheidsrechter	X	Jan/feb 2022	?	?
Bijscholingen (online & offline)	Pilot	X	X	X
Rapporteur 3 opleiding		X	X	X
Rapporteur 4 opleiding		X		X
Scheidsrechterscoach opleiding		?	X	X
Door ontwikkelen leveringsplicht		Ideeën uitwerken	Invoeren	
Licentiebeleid scheids invoeren				X
PD-regeling voor scheidsrechters verbeteren		X	On going	On going
Project: "Op zoek naar jouw koppel"		X	X	X
Week van de scheidsrechter	X	X	X	X
Project Klantreizen	X	X		

Masterplan Arbitrage 2020-2024

Online platform voor scheidsrechters			Ontwikkeling	Publicatie
Nieuwsbrieven voor scheidsrechters	X	X	X	X
Spelregelvraag quiz		Pilot	X	X
Filmpjes over spelsituaties		Pilot	X	X
Actief benaderen verenigingsbondsscheidsrechters	X	X	X	X
Actief benaderen verenigings-scheidsrechters	X	X	X	X
Beleid 'De weg van het (jonge) talent'		X		
Handbal Academie voor scheidsrechters		Ontwikkeling & haalbaarheid	Pilot	Invoeren
Talent volg systeem invoeren			Pilot	Invoeren
Scoutingsdagen voor scheidsrechters		Pilot	X	X
Speciale bijeenkomsten voor jonge scheidsrechters		Pilot	X	X
Onderzoeken wensen verenigingen		Voorjaar 2022		Voorjaar 2024
Arbitrage bijeenkomst vereniging		X	Op aanvraag	Op aanvraag
Arbitragebeleid onderdeel licentie topclubs	Ingevoerd vanaf licentie 2021-2022			
Vernieuwen verenigingsbeleidsplan			Najaar 2022	Zomer 2024

12. Organisatie

12.1 Organisatie NHV Bonds bureau

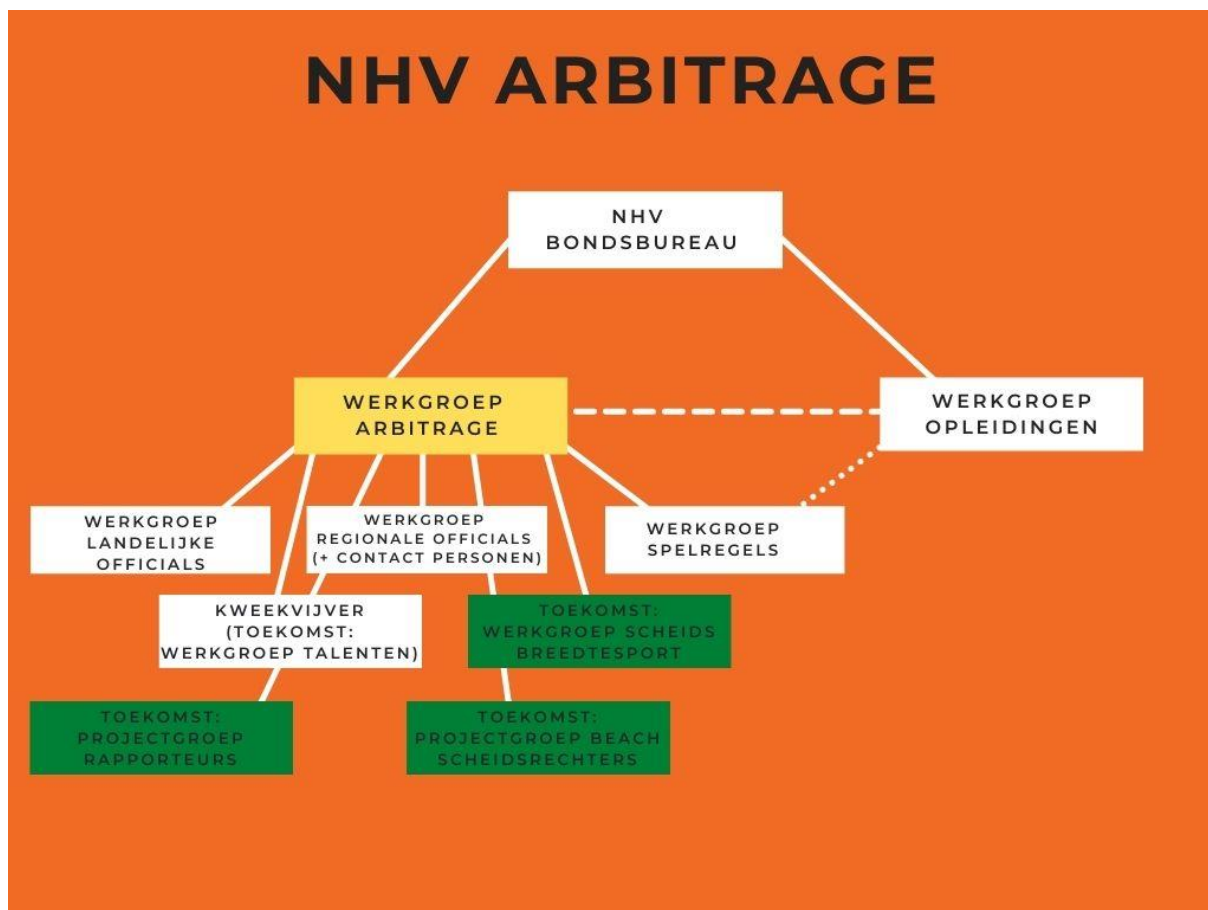
Om het Masterplan Arbitrage uit te kunnen voeren zal er een projectgroep opgezet worden om de medewerker arbitrage te ondersteunen bij de werkzaamheden. De projectgroep* zal bestaan uit:

Medewerker Arbitrage (projectleider)	Medewerker Opleidingen
Manager Competitie & Arbitrage (MT-lid)	Medewerker Communicatie

* Afhankelijk van het onderwerp zullen experts binnen de organisatie gevraagd worden om bij een vergadering aan te sluiten en hun expertise en mening te geven over een onderwerp.

12.2 Werkgroepen m.b.t. Arbitrage

De werkgroepen op het gebied van arbitrage zullen in het seizoen 2021-2022 een nieuwe werkvorm krijgen. De huidige werkgroep heeft als focus de topscheidsrechters voor de topcompetities. Het streven is om met één overkoepelende werkgroep en meerdere werkgroepen met een specifiek aandachtsgebied een competitie overstijgende organisatie vorm te geven binnen het arbitrage beleid. De verschillende werkgroepen krijgen een adviserende rol.

De verantwoordelijkheden die de Werkgroep Scheidsrechters (in de toekomst Werkgroep Landelijke Officials) momenteel uitvoert worden in samenspraak geëvalueerd en waar nodig aangepast. Hierbij wordt bekeken welke focuspunten onder deze werkgroep vallen en welke taken worden afgestoten naar het bondsbureau of andere werkgroepen. De werkgroep zal verschillende trajecten blijven faciliteren waarin scheidsrechters op topniveau en de talentvolle scheidsrechters extra begeleid worden in hun ontwikkeling en prestaties. De huidige programma's voor internationale

scheidsrechters, het A-kader en de opleidingsgroep blijven bestaan, maar zullen wellicht een vernieuwde vorm krijgen.

De werkgroep scheidsrechters heeft een aantal jaren geleden de spelregelcommissie opgericht die de werkgroep ondersteunt bij werkzaamheden die betrekking hebben op de spelregels. De spelregelcommissie zal een officiële functie gaan krijgen binnen de NHV organisatie, waarin zij omgezet worden naar een werkgroep.

Voor het programma van de Kweekvijver zijn er ideeën om deze samen te voegen met het programma van de JSO tot een Handbal Academie voor scheidsrechters. Een werkgroep talenten zal hierin een adviserende rol kunnen aannemen. Vanuit deze Academie kunnen de talentvolle scheidsrechters voor een langere periode begeleid worden tot zij klaar zijn voor de overstap naar de opleidingsgroep. In de komende vier jaar zal het idee gefaseerd uitgewerkt worden om de haalbaarheid in verschillende stappen te beoordelen.

De afgelopen jaren is er weinig aandacht geweest voor de regionale scheidsrechters. Om meer te bereiken in de regio's zullen er weer Werkgroepen voor regionale scheidsrechters en officials worden opgericht. Momenteel loopt er al een pilot in de regio Noord-Holland Noord waarbij gekeken gaat worden welke kansen er zijn en welke verbeterpunten er aangebracht moeten worden. Daarnaast zullen de regio contactpersonen die momenteel actief zijn bij de initiatieven betrokken worden.

Naast de hierboven genoemde werkgroepen zijn er ook ideeën om een werkgroep op te richten op het gebied van rapporteurs, Beach Handball Scheidsrechters en scheidsrechters in de breedtesport.

De specifieke invulling van de verschillende werkgroepen zal in de komende seizoenen meer vorm gaan krijgen. Allereerst zal de focus gelegd worden op het door ontwikkelen van de huidige werkgroepen, voordat de focus verlegd wordt op het samenstellen van nieuwe werkgroepen.

12.3 Overige vrijwilligers

Ook zullen verschillende andere vrijwilligers de medewerker arbitrage blijven ondersteunen:

- Vrijwilliger project Arbitrage Informatie Systeem
- Regio Contact Personen voor aanwijzing van wedstrijden
- Regio Contact Personen voor inplannen van beoordelaars voor PvB's

12.4 Systemen Sportlink en AIS

Wensen voor Sportlink:

- Automatisch doorgeven van verhinderingen wanneer gekoppeld aan een team (coach, teamverantwoordelijke of speler).
- Afmelden voor aangewezen wedstrijden door scheidsrechters via de HandbalNL App.
- Verhinderingen kunnen aanpassen in de app. Wanneer iemand zich nu verhinderd, kan hij/zij dit niet zelf verwijderen. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd voor het seizoen 2020-2021.
- Geautomatiseerde opgave als bondscheidsrechter, waarbij gegevens voor de scheidsrechter ook zichtbaar zijn op het profiel.

Wensen voor AIS:

In samenspraak met de andere bonden zijn er wensen voor de verbetering van AIS opgesteld. Deze verbeteringen zullen in de zomer van 2020 doorgevoerd worden en in gebruik worden genomen aan de start van het seizoen 2020-2021.

13. Bijlagen

Bijlage 1

De leeftijdsopbouw van scheidsrechters in de afgelopen drie seizoenen.

	Leeftijd 17-18	Leeftijd 18-19	Leeftijd 19-20
Oudste NHV bondsscheidsrechter	81	82	83
Jongste NHV bondsscheidsrechter	16	16	16
Gemiddelde leeftijd NHV bondsscheidsrechters	51	51	51
Oudste verenigingsbondsscheidsrechter	78	79	81
Jongste verenigingsbondsscheidsrechter	20	15	15
Gemiddelde leeftijd verenigingsbondsscheidsrechters	41	41	42
Oudste verenigingsscheidsrechter	81	82	83
Jongste verenigingsscheidsrechter	15	15	15
Gemiddelde leeftijd verenigingsscheidsrechters	42	42	43
Oudste scheidsrechter totaal	81	82	83
Jongste scheidsrechter totaal	15	15	15
Gemiddelde leeftijd scheidsrechters totaal	45	45	45

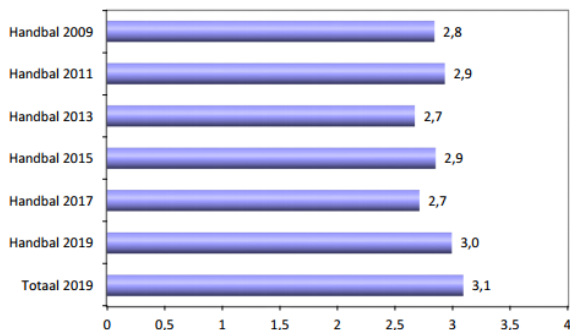
Bijlage 2

	ABNL/A1	A1/BNL	B1/B2	B2/B1	C1/C2	C2/C1	C2/C3	C3/C2
BNL	F	x						
Eredivisie Heren	x	F	F	x				
Eredivisie Dames 1 t/m 4	x	F	inval					
Eredivisie Dames	inval	inval	F	x				
1e divisie Heren 1 t/m 7			x	F	F	x	inval	
1e divisie Dames 1 t/m 7			x	F	F	x	inval	
1e divisie Heren			inval	inval	x	F	F	x
1e divisie Dames			inval	inval	x	F	F	x
A-divisie Heren	x	x	x	x	x	x	x	x
A-divisie Dames 1 t/m 4					inval	inval	x	F
A-divisie Dames							inval	inval

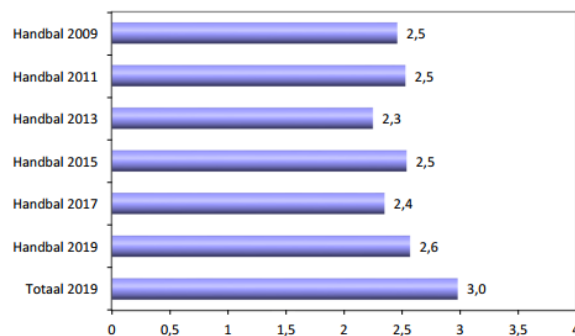
	D plus	D	DD	EK	EKD	ES	E	ED	F	FD	G	SIO	SIO1	SIO2	SIO3	SIO4
1e divisie	inval															
A-divisie Heren	X	X	inval	inval								X				
A-divisie Dames	X	X	X	inval		inval							X			
Tweede divisie Heren	X	X	inval									X				
Tweede divisie Dames	X	X	X	inval								X				
Hoofdklasse Heren	inval	inval	X	X		inval							X			
Hoofdklasse dames			X	X	X	inval							X			
A Topklasse Dames					X	X	X	X	inval	inval				X		
1e klasse heren				inval		X	X		inval					X		
1e klasse dames				inval	X	X	X	X	inval					X		
B-divisie Heren				inval		X	X		X		X			X	X	
B-divisie Dames					inval	X	X		X	X	X			X	X	X
2e klasse heren							inval		X					X		
2e klasse dames							inval	inval	X	X	inval			X		
C-divisie dames									X	X	X				X	X
C-divisie heren									X	X	X				X	

Bijlage 3

Tabel 30 Niveau van de huidige reguliere opleiding

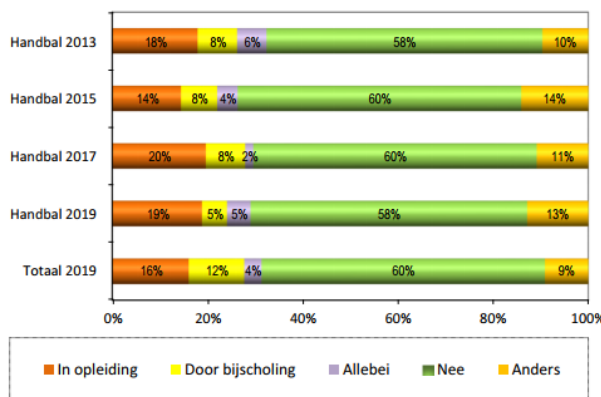

Tabel 31 Niveau van de aanvullende cursussen, applicaties en trainingen

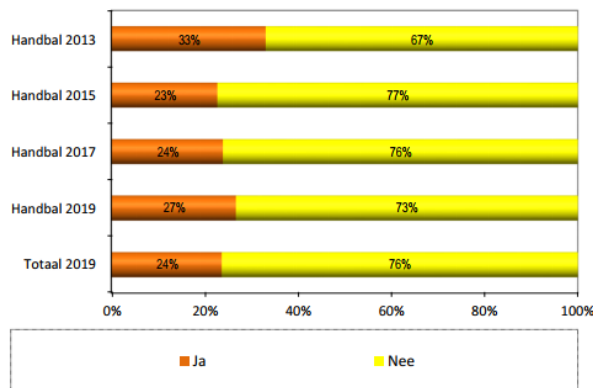

Bijlage 4

Tabel 32 Bent u geschoold in mentale weerbaarheid?

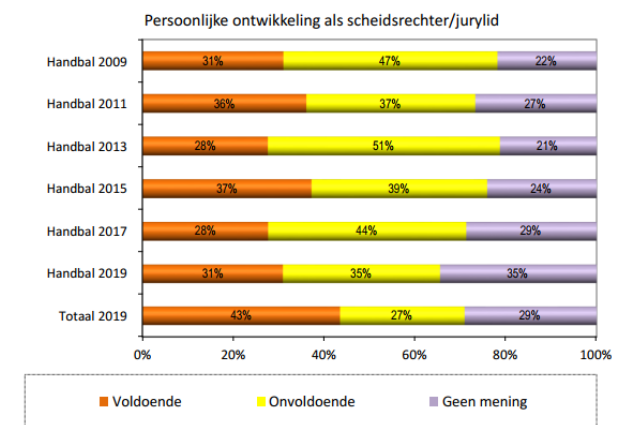
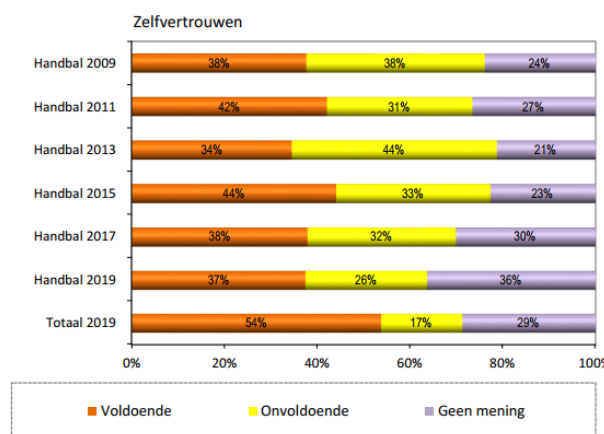
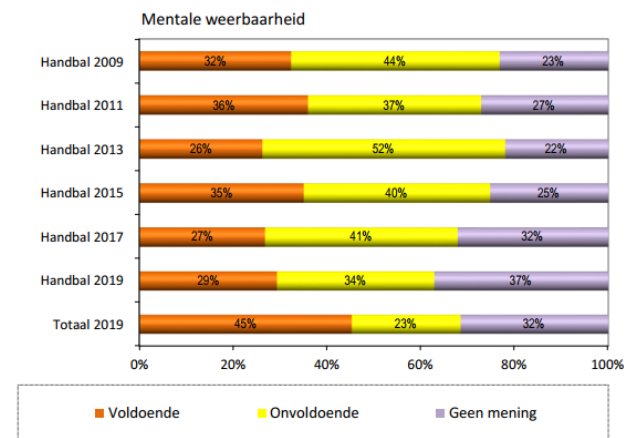
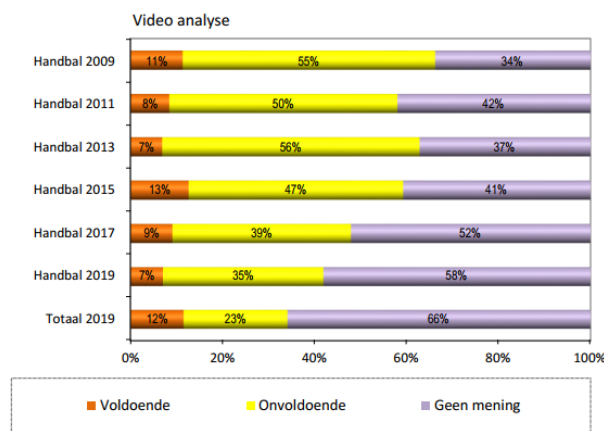
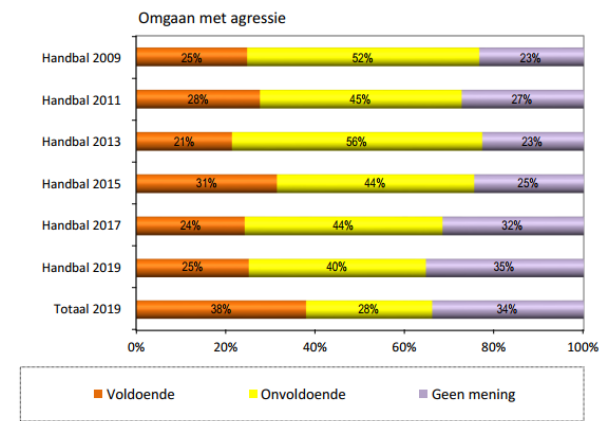
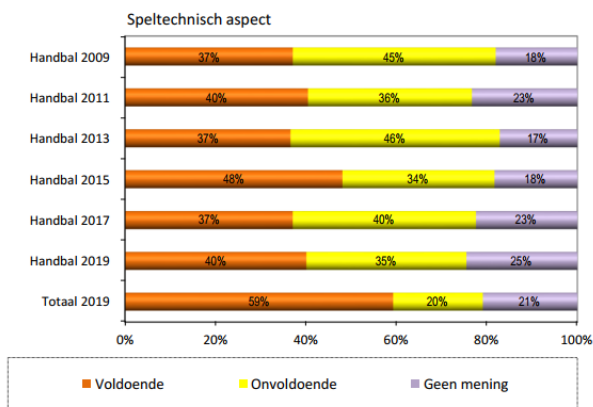
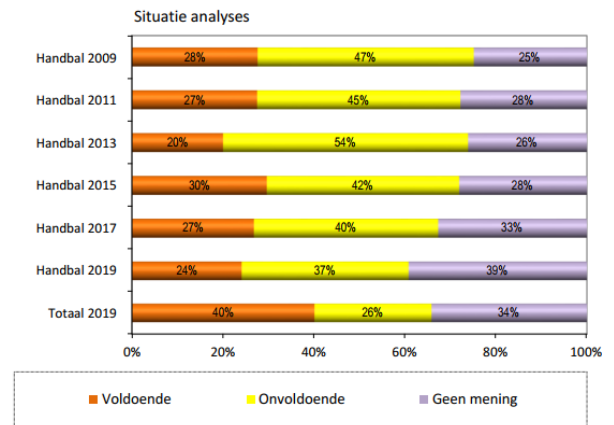
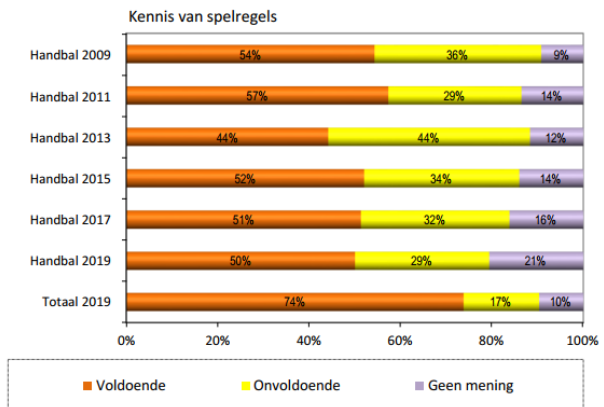

Tabel 33 Heeft u behoefte aan meer scholing op het gebied van mentale weerbaarheid?

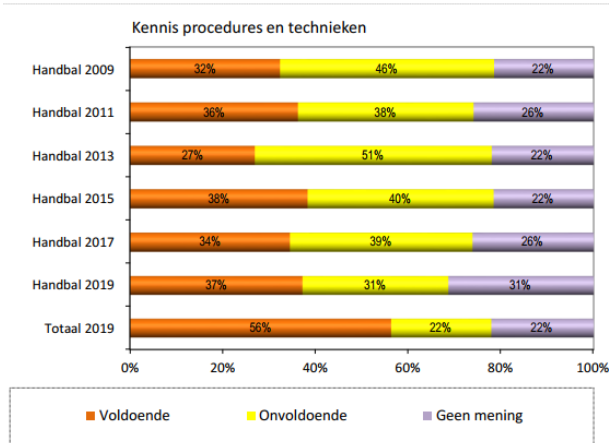

Bijlage 5

Wat vindt u van de begeleiding op onderstaande gebieden?

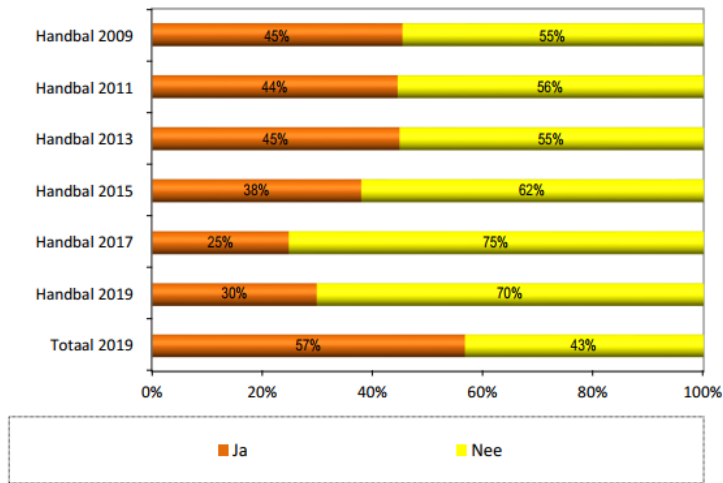

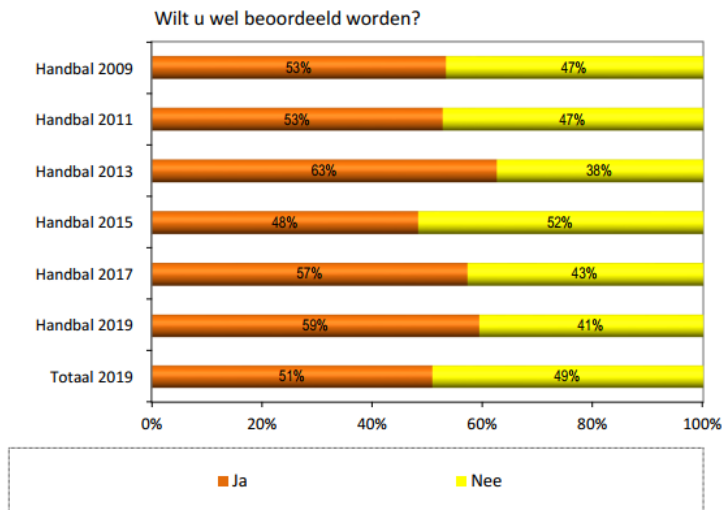
Bijlage 6

Tabel 34 Wordt u wel eens beoordeeld?

Aan de respondenten die hebben aangegeven niet beoordeeld te worden is gevraagd of zij dat wel zouden willen. Zie onderstaande tabel.

Tabel 35 Wilt u wel beoordeeld worden?

Bijlage 7

Titel: Handbalseizoen 2019-2020: Evaluatie AIS

Beste vereniging,

Het einde van het handbalseizoen kwam abrupt, waarna korte tijd nodig was om te besluiten “hoe nu verder?”. Intussen zijn er beslissingen genomen en zijn de voorbereidingen op het seizoen 2020-2021 in volle gang.

De vroegtijdige beëindiging van de competitie had een klein voordeel: wij konden al beginnen met de evaluatie van AIS: het Arbitrage Informatie Systeem. In AIS kunnen teams hun tevredenheid over de arbitrage aangeven. De scheidsrechters konden de tevredenheid over de teams invullen en een reflectie op de eigen prestatie. Belangrijk is de informatie vanuit AIS of de scheidsrechter zich welkom voelt, een goede kleedruimte heeft en het gevoel van veiligheid heeft. Daarbij gaat het niet om één wedstrijd: wij kijken naar reacties over een reeks van wedstrijden en verschillende scheidsrechters. Zodoende ontstaat een breed en betrouwbaar inzicht. Wij hebben verenigingen toegezegd, daar waar wenselijk, een terugkoppeling te geven.

Binnenkort zullen wij de positieve reacties bundelen en naar verenigingen sturen. De minder positieve situaties zullen wij niet openlijk publiceren, maar afzonderlijk per betreffende vereniging communiceren om te kijken waar verbeteringen wenselijk zijn. Met betrekking tot de kleedkamers voor scheidsrechters beseffen wij dat de vereniging meestal niet de eigenaar is van een sporthal, maar de huurder. Wij verzoeken de opmerkingen mee te nemen naar de verhuurder (meestal gemeente of gemeentelijk sportbedrijf) bij het inplannen van uren voor volgend seizoen.

Bij thuiswedstrijden van jouw vereniging zijn onderstaande opmerkingen (meerdere keren) geplaatst met betrekking tot de kleedkamers:

Invoegen opmerkingen

Bij thuiswedstrijden van jouw vereniging zijn meerdere keren onderstaande teksten geplaatst met betrekking tot het gevoel van welkom en/of veiligheid:

Invoegen opmerkingen

De kwaliteit van arbitrage kent een nauwe relatie met motivatie, plezier en veiligheid. Indien de vereniging het op prijs stelt om ondersteuning vanuit het NHV te ontvangen om verbeterpunten te realiseren, neem dan even contact op via official@handbal.nl om samen de mogelijkheden te bekijken.

Heb je vragen en of opmerkingen over dit bericht, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,
Anne Wil van Tongeren
Medewerker Arbitrage